25րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6757 — 26 ՄԱՐՏ 1908 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ — 7 ՌԷՊԻ-ԻՒԼ-ԷՎՎԷԼ, 1326 — 8 Avril 1908 — 23me année № 6757

«ԱՐԵՒԵԼՔ»
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 80 Ղրշ.
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 45 »
ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 108 »
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 60 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 25 Ֆրք.
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 20 »
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ

10 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

آره ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره کین بویاجیان
درعلیه غلطه

"ARÉVELK"
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Cons|ple, Galata

10 PARAS

ՀԱՄԱՊԱՏՈՒՄ

ՉՈՐՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ ԻՐԱՐՈՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՆԵԼՈՎ ԵՒ ՇԱՐԱՅԱՐԵԼՈՎ ԱՄՓՈՓՈՒԱԾ

179. ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՄՈՒՐՈՒԹԻՒՆ

Մատթ. ԺԹ. 10-12—Մարկ. Ժ. 10-12

Ապահարզանի խնդիրին Փարիսեցիներէն յուզուած երեկոյին, երբոր Յիսուս և աշակերտներ իրենց սովորական բնակարանը մտան գիշերելու, այդ վերջինները խօսակցութիւնը նորէն նոյն նիւթին վրայ բերին, որովհետեւ տակաւին Յիսուսի հռչակած նոր դրութեան տպաւորութեան ներքեւ կը գտնուէին: Աւանդութիւնը կը յայտնէ թէ Երկոտասաններէն Յովհաննէս միայն ամուրի էր, իսկ միւսները բոլոր ամուսնացեալ էին, և իրենց վրայ չափելով կը մտածէին թէ ծանր պիտի ըլլայ այլեւս իրենց կիները արձակելու իրաւունքէն մերկանալ. և անյարմար ամուսնութեան կամ ամուսնական անախորժութեան առթին, մինչեւ վերջը այդ վիճակին մէջ մնալ, առանց ինքզինքը անկէ ազատել կրնալու: Այդ միտքով և Յիսուսէն նոր բացատրութիւն ստանալու դիտմամբ «Հասած է ուրեմն, կը հարցնեն, թէ այլ եւս ապահարզանի իրաւունքը ջնջուած է. և երբ հարկ տեսնենք պիտի չկարենա՞նք կիներուն ձեռքը ապահարզանի գիրը տալ և ճամբայ դնել» :— «Այո՛, կը պատասխանէ Յիսուս. եթէ այր մը իր կինը արձակէ և ուրիշ կին մը առնէ, շրջմը շնութիւն կ'ըլլայ, ինչպէս որ կին մըն ալ եթէ իր այրը թողու և երթայ ուրիշին կին ըլլայ, շնութիւն ըրած կ'ըլլայ» :— «Թէ որ ասանկ է, կը կրկնեն աշակերտները, թէ որ այր ու կին ամուսնանալէն ետքը պիտի չկարենան զատուիլ երբոր ուզեն, և եթէ այր մը անյարմար ամուսնութեան կամ ամուսնական անախորժութեան առթին ալ իրաւունք պիտի չունենայ այդ վիճակէն զինքն ազատել, և պարտաւոր պիտի ըլլայ անոր մէջ մնալ. աւելի լաւ կ'ըլլայ որ մարդ չամուսնանայ, այլ ամուրի մնայ, որով անտանելի և անդարմանելի փորձանքի մը հաւանականութենէն ազատած կ'ըլլայ» :— «Լաւ կ'ըսէք, կը պատասխանէ Յիսուս, թէ չամուսնացող ու ամուրի մնացողը ամուսնական կեանքին վիշտերէն կամ վտանգներէն զերծ կը մնայ. սակայն ամուրի կեանքն ալ դիւրին բան չէ, ամէն մարդու գործ չէ կնոջական յարաբերութիւններէ հեռու մնալ. որովհետեւ հարկաւ միտումներէնդ չէք անցներ, օրինական ամուսնութեան տեղ ապօրէն կենակցութիւն կազմել: Առանց դժուարութեան ամուրի մնացողները ներքինիներն են, և ասոնցմէ կան որ ի բնէ ներքինի են ծնած, և կան ալ որ մարդիկներու ձեռօք ետքէն ներքինացուած են: Ասոնցմէ դուրս իրենց կամքով ներքինիի կեանք վարողներ ալ կան, որոնք ինքզինքնին Երկնից Արքայութեան սիրոյն ներքինիի կարգ անցուցած են, ամուսնական յարաբերութիւններէ հեռանալով, և այնպէս ապրելով բարոյապէս. իբր թէ մարմնապէս ներքինիներ ըլլային, որպէս զի աւելի դիւրին կերպով և ընտանեկան հոգերէ անզբաղ լինելով՝ բոլորովին աւետարանին ծառայութեան նուիրուին: Բայց ասիկա ընդհանրութեան համար չէ. կան որ տոկալու աւելի ոյժ ունին, և կան որ չունին, ո՛վ որ կրնայ տոկալ, թող անիկա ընէ, բայց հանրութեան համար այս տեսակ դրութիւն մը հնար չէ առաջարկել» :

Յիսուսի խօսքերը այս տեղ կը վերջանան, և Յիսուսի և աշակերտաց տան մէջ ունեցած գիշերային խօսակցութիւնը այս տեղ կը փակուի. կ'երեւի թէ առաքեալներն ալ առջեւ չգացին: Իսկ Յիսուսի խօսքերուն մէջ լուսաբանելու կարօտ շատ կէտեր կան: Երբոր Յիսուս ամուրիութիւնը չի յանձնարարեր և զայն իբր դժուարին գործ մը կը ցուցնէ, նովին իսկ կը մերժէ և կը դատապարտէ այն ձեւական ամուրիութիւնը, որով ոմանք օրինաց առջեւ ամուսնական կեանք չունենան, բայց ամուսնական կեանքը ապօրէն կենակցութեամբ կը փոխանակեն: Ամուրիութեան վիճակը ներքինիներու վիճակին հետ նոյնացնելը, բնական պատճառներու ներքեւ տեղի ունեցած ամուրիութեան համար է, ըլլա՛ն բնական, ըլլան արհեստական ներքինիներ: Կամաւոր ներքինիներու վիճակը պէտք չէ տառական իմաստով առնել, որ մեծ սխալ մը եղած կ'ըլլար, որուն մէջ նշանաւոր իմաստուն մըն ալ ինկաւ: Որոգինէս գիտնականին պատահածը աշխարհահռչակ է, որ իբր յօժարութեամբ ինքզինքը բնական ներքինացման ենթարկեց: Յիսուսի խօսքը, թէպէտեւ իր խիստ բացատրութեամբ չկշռուած, սակայն բարոյական ներքինացման, այսինքն կամաւոր կուսակրօնութեան վրայ պիտի մեկնուի. այնպէս իմացաւ Եկեղեցին, այնպէս իմացան բոլոր եկեղեցւոյ վարդապետներ: Բայց երբ այդ կամաւոր կուսակրօնութեան համար կ'աւելցնէ, թէ «Որ կարող է առնել՝ առցէ», նովին իսկ անոր քիչերու վերապահուած և զգուշութեամբ առանձնելի և արիութեամբ գործադրելի բան մը լինելը հաստատէ. հետեւաբար երբեք անոր պարտաւորիչ ձեւեր տալը չքաջալերեր: Այս միտքով մեր Ս. Եկեղեցին և բոլոր Արեւելեան Եկեղեցիներ կուսակրօնութիւնը շատ քիչերու վերապահած են, և չեն հետեւիր Արեւմտեան Եկեղեցւոյն, որ կուսակրօնութիւնը պարտաւորիչ ըրաւ բոլոր եկեղեցականներուն: Իրաւ է որ Երկնից Արքայութեան կամ Աւետարանի ծառայութեան համար, աւելի յարմար կը լինին ընտանեկան հոգերէ ազատ եղողներ, ինչպէս որ Պօղոս ալ կ'ըսէ, բայց այս անոնց համար, որոնք շարունակ շարժուն ու շրջուն պաշտօնի կը սահմանուին և որոշ տեղւոյ մը հետ կապուած չեն. մինչ տեղւոյ մը վրայ հաստատուն պաշտօն ու նպաստներուն համար, ընտանեկան կեանքը մեծ ծանրութիւն չբերեր: Այս կերպով կուսակրօն կենաց պատիւն ու յարգը կը պահուի, սակայն յանխոհեմութիւն ընդարձակելու փափաքը կը զսպուի, և եթէ քիչ մըն ալ տեսութիւնները ընդարձակենք, նոյն իսկ ընդհանուր եղած դժուարութեանց դիւրութիւններ ընծայելու միտքը կը յանձնարարուի:

180. ՄԵԾԱՏՈՒՆԻՆ ԵՒ ԱՂՔԱՏԻՆ ԱՌԱԿԸ

Ղուկ. ԺԶ. 19—31

Ապահարզանի խնդրոյն միջադէպը թէպէտ և Յիսուսի վարդապետութեանց կարգը կը գտնուի, սակայն նիւթին առընչութեամբ աւելի կարեւորութիւն կ'առնէ. Յիսուս իր քարոզութիւնները կը շարունակէ օրըստօրէ, և միւս օր ժողովուրդին խօսած տանն նոր և գեղեցիկ առակ մը եւս կը զրուցէ:

Մեծատուն մարդ մը կար, որ ազնիւ կերպասներէ հագուստներով կը զարդարուէր, իւլշանական ծիրանի իսկ կը գործածէր, ամէն օր կերուխումի մէջ էր, և յաճախ իր պալատին մէջ ուրախութեան հանդէսներ կուտար: Մեծատունը այսպիսի ճոխութեամբ ու զեղխութեամբ ապրած ատեն, բնաւ աղքատներու վրայ կարեկցութիւն չունէր, մինչեւ իսկ իր դրանը մօտ ինկած խեղճ ու վէրքերով լեցուն աղքատին վրայ ալ գութ չէր զգար, կը տեսնար ու անզգայ կը մնար, անոր փորը կշտացնելու չափ իսկ կերակուր տալու մտադրութիւն չէր դարձներ, այնպէս որ խեղճ աղքատը կը պարտաւորուէր ծառաներուն դուռնէ դուրս թափած փշրանքներով անօթութիւնը անցնել: Աղքատին վէրքերուն ալ դարման մը չէր հրամայէր, և աղքատը իր վէրքերուն սպիացումը շուներուն կը պարտէր, որոնք ըղձալի ու անկարեկից մեծատունէն աւելի զգայուն կ'ըլլային, ու աղքատին վէրքերը կը լզէին: Խեղճ աղքատը շատ չդիմացաւ այդ ցաւերուն ու մեռաւ, և որովհետեւ իր ցաւերն ու վիշտերը համբերութեամբ և առաքինութեամբ կրած էր, այս աշխարհի դժբախտութեան փոխարէն անդիի աշխարհը երջանկութեան արժանացաւ, ու հրեշտակները իրեն հոգին տարին արդարներուն կայանը, որ է Աբրահամու Գոգը: Շատ չանցաւ, մեծատունն ալ իր զեղխութեանց և չարութեանց հետեւանօք հիւանդացաւ, դարմանները օգուտ չունեցան, ու մեռաւ: Բայց որովհետեւ այդ աշխարհի մէջ մոլութեանց միայն ծառայած էր և իր երջանկութիւնը այս աշխարհի մէջ փնտռած էր, անդիի աշխարհն ալ դժբախտութեան հանդիպեցաւ, վասն զի հրեշտակները իր հոգին տարին ամպարիշտներուն կայանը, որ է դժոխքը:

Աբրահամու Գոգին ու դժոխքին մէջ եղողներ իրար կրնային տեսնալ: Օր մը մեծատունը դժոխքին տանջանքներուն մէջ չարչարուած միջոցին, կրակներու մէջ այրուած, և ծարաւով նեղուած ատեն, հեռուէն տեսաւ Աբրահամու Գոգին մէջ երջանկութիւն վայելող արդարները, և սկսաւ Աբրահամ նահապետին աղաչել որ իրեն գթայ: Այնտեղ աչքին կը զարնէ իր դրան առջեւ մուրացող վիրաւոր աղքատը, և կը յուսայ գէթ անոր ձեռքով օգնութիւն մը ստանալ: «Գոնէ, կ'ըսէ Աբրահամին դառնալով, եթէ ուրիշ շնորհք չես ըներ, գոնէ սա իմ աղքատին հրաման տուր, նա աղէկ և առաքինի մարդ մըն է, զիս ալ կը ճանչնայ. հարկաւ իմ վրաս կը գթայ. թող մատը պաղ ջուրի թաթխէ, և գայ լեզուիս վրայ պտուղ մը ջուր կաթեցնէ, որ եթէ այսահեղէն ա՛լ պիտի չազատիմ, գոնէ քիչ մը տապանալուս անցնի և լեզուս զովանայ, որովհետեւ ալ չեմ կրնար դիմանալ» :— «Չէ, կ'ըսէ Աբրահամ նահապետ, ըսածդ ըլլալու բան չէ, նախ որ ասկէ հոն և անկէ հոս երթալու գալու հնարաւորութիւն չկայ և մէջտեղը անդնդային անջրպետ մը կայ: Եւ անկէ ետքը ինչո՞ւ կրած տանջանքներուդ վրայ կը դանդաչիս, չէ՞ որ դուն աշխարհի մէջ կատարեալ աշխարհային և մարմնական երջանկութիւն փնտռեցիր ու վայելեցիր ու հոգեւոր առաքինութեանց մտադրութիւն չդարձուցիր. չէ՞ որ այս աղքատն ալ աշխարհի մէջ բնաւ աշխարհային ու մարմնական մխիթարութիւն չգտաւ, բայց հոգեւոր առաքինութիւններով հարստացաւ. ուրեմն հիմայ ալ պէտք է որ դուն քու մեղքերուդ համար տանջուիս, ու նա ալ իր առաքինութեանց համար մխիթարուի: Հետեւաբար քու տեղդ և այս մեր տեղին մէջ մեծ հեռաւորութիւն կայ, և հաղորդակցութիւն անհնարին է, ինչպէս քու և աղքատին կեանքին մէջ մեծ տարբերութիւն կայ, և փոխանակութիւն անհնարին է» :

Պատասխանը վերջնական և վճռական էր, և մեծատունը յոյսը կտրեց Աբրահամին կողմէն և Աբրահամին հետ եղողներէն օգնութիւն մը գտնելէ: Բայց եթէ ինքն իր կեանքը վերջացուցած ըլլալով չէր կրնար այլ եւս իրեն վիճակին դարման մը ընել, կը մտածէ որ իր եղբայրները, որ տակաւին կեանքի մէջ են, կրնան օգտուիլ, եթէ մէկը իրենց զգուշացնէ, թէ եղբայրնիդ անդիի աշխարհ փորձանքի հանդիպած է իր անկարգ գործերուն համար, ձեր գլուխը գալիքն ալ նոյնը կ'ըլլայ եթէ ճամբանիդ չփոխէք. հետեւաբար քանի որ կեանք ու ատեն ունիք, ընթացքնիդ փոխեցէք և առաքինի կեանք վարեցէք: Ուստի նորէն Հայր Աբրահամին դառնալով կ'աղաչէ. «Համոզուեցայ, հայր պատուական, որ ինծի համար այլեւս յոյս չկայ. գոնէ իմ եղբայրներուս ողորմէ՛, այդ աղքատին հրաման տուր, ելլայ մեր տունը երթայ, տեսածը ու գիտցածը անոնց հաղորդէ. իմ դժբախտ փորձանքս ալ անոնց պատմէ, որպէս զի զգաստանան և իմ ըրածներս չընեն. թէ ոչ հետզհետէ պիտի մեռնին, և ամէնքն ալ այս տեղ իմ տանջանքներուս ընկեր ըլլալու պիտի գան: Մեղք են, թող չգան» :— «Ինչ հարկ, կ'ըսէ Աբրահամ, որ այս տեղէն աշխարհ նորէն մարդ ղրկենք. այս ամէն ճշմարտութիւնները Մովսէսին օրէնքին և Մարգարէներուն պատգամներուն մէջ գրուած են, անոնց գրածներն ալ մինչեւ իրենց աչքին առջեւն են. թող կարդան, հասկնան, և ըստ այնմ ապրին, և այսպէսով իրենք ալ տանջանքներու դժոխքէն կ'ազատին» :— «Ս. Գիրքը ես ալ գիտէի, կ'ըսէ մեծատունը, բայց անկէ չօգտուեցայ. անիկայ մեռած տառի պէս կը մնար, ու ազդեցութիւն չգործեց. սովորական բան մը դարձած էր անոնց ընթերցումը, և տպաւորութիւնը կորսնցուցած էր: Եթէ յանկարծ մեռել մը յարութիւն առնելով և կենդանի ձայնով իբրեւ ականատես վկայ բան մը զրուցէ, անոր ազդեցութիւնը ուրիշ է: Մովսէս ալ, մարգարէներ ալ, տեսնելէն ետքը չգրեցին ու չզգուշացուցին, այլ անոնք ալ տեսնելէ առաջ գրած էին, և ականատեսներ չէին եղած» :

Աբրահամ այդ պատճառաբանութեան ալ կը պատասխանէ. «Անոնք որ Մովսէսի և մարգարէներուն գրածներուն ականջ չեն կախեր, և մեռածին պատճառանքներով անոնց պատգամներուն ոյժը կը տկարացնեն, և չեն մտածեր որ ամէնքն ալ Աստուծոյ ներշնչութեամբ գրուած ճշմարտութիւններ են, թէ որ մեռել մըն ալ յարութիւն առնէ ու բան մը պատմէ, անոր ալ սուտ ու փուճ մեկնութիւն տալու, սուտ է, երեւոյթ է, խաբէութիւն է ըսելու կերպը կը գտնեն, ու նորէն չեն հաւատար. հետեւաբար քու աղքատիդ յարութիւն տալու, ու աշխարհ դարձնելու ո՛չ պէտք կայ և ոչ ալ օգուտ կը սպասուի: Եթէ երբեք հինգ եղբայրներուդ սիրտին մէջ բարի ազդեցութիւն մը արդիւնք պիտի ունենայ, Ս. Գիրքին ընթերցմամբ և Աստուածաշունչի պատգամներով կրնան ինքզինքնին ուղղել և քու փորձանքէդ ազատիլ» :

Այսպէս կը փակուի մեծատունին և Հայր Աբրահամին խօսակցութիւնը, և կը վերջանայ առակին բարոյականը: Ոմանք կարծեցին թէ ասիկա առակ չէ, այլ իրական պատմութիւն է, և մեծ փաստ է աղքատին անունով յիշուիլը. «Աղքատ մի անուն Ղազարոս», ինչ որ բնաւ ուրիշ մէկ աւետարանի առակի մէջ չտեսնուիր, թէպէտեւ անունով առակներ չլինել նոր բան չէ: Ուրիշներ ըսին թէ այս անունով ծանօթ աղքատ մը եղած ըլլայ, և Յիսուս այդ անունը գործածած ըլլայ իր առակին ոյժ տալու համար: Կան ըսողներ ալ որ Ղազարոս անունը, Եղիազարոս անունին կրճատուածը չէ, այլ եբրայական lo ézer բառն է, որ կը նշանակէ անօգնական: Ստոյգ է սակայն որ այդ աղքատ Ղազարոսը Արեւմուտքի մէջ իբր աղքատներու պաշտպան սուրբ նկատուեցաւ, և Սուրբ Ղազարոսը տօն ալ ունեցաւ, և Սուրբ Ղազարոս անունով Պաղեստինի մէջ հիւանդկալ ասպետներու միաբանութիւն մըն ալ կազմուեցաւ. անկելանոցներ և ուրկանոցներ Սուրբ Ղազարոս անունով նուիրագործուեցան, և նոյն իսկ Վենետիկի Սուրբ Ղազար կղզեակը, որ առաջին ժամանակներու մէջ բորոտներու պատսպարան էր եղած, այդ աղքատ Ղազարոսէն առած է այդ անունը: Այսպէս նաեւ վարակիչ հիւանդութեանց դէմ հաստատուած զգուշարաններու սովորական դարձող Ղազարատուն (Lazzaretto, Lazaret) անունը այս Ղազարոսէն առնուած է: Բայց աւետարանին յառաջ բերած օրինակին պարզապէս առակ լինելը պէտք չէ կասկածի ներքեւ թողուլ:

Կազմութեան կողմանէ առակը շատ պարագաներ ունի, որոնք բառացի և տառական իմաստով պէտք չէ առնել, որովհետեւ կամ հիմնուած են ժամանակին վիճող կարծիքներու վրայ, կամ ինչ ինչ պարագաներ լաւագոյնս իմացնելու թողուած են, և կամ երեւակայական ու բանաստեղծական ոճով յօրինուած են: Այսպէս Աբրահամու գոգ բացատրութիւնը, որ է առնուի իբր Աբրահամու հետ, և որ ինչպէս պատկերահանները կը նկարեն երբեմն Ղազարոսը Աբրահամու ծունկին վրայ նստեցնելով: Յիսուս ուրիշ տեղ ըսած էր թէ. «Բազումք յարեւելից և յարեւմտից եկեսցեն և բազմեսցին ընդ Աբրահամու և ընդ Սահակայ և ընդ Յակոբայ յԱրքայութեան Երկնից» (Մատթ. Ը. 11), ուր Աբրահամ առաջին յիշուած է իբր նախահայր ու նախագահ նկատուած լինելուն, Հրէից ժողովրդական սովորութեամբ արդարոց օթարանը Աբրահամու Գոգ կոչուած էր: Աբրահամու խօսքերուն մէջ. «Յիշեա զի ընկալար անդէն զբարիս քո ի կեանս քում, և Ղազարոս նոյնպէս զչարչարանս, արդ սա աստ մխիթարի, և դու այդր պապակիս» ըսելը, պէտք չէ հասկնալ բառացի կերպով, իբր թէ հարուստ ըլլալը դատապարտութեան և աղքատ ըլլալը փրկութեան հիմ ըլլայ. այլ երկու վիճակներու մէջ ալ նկատի պիտի առնուի օրինաւոր ընթացքը:

Մեծատունի առակը անտեսի առակին հետ ներքին առնչութիւն ունի, արտաքին միջոցներու կիրառութեան նկատմամբ, և մեծատունը կը դատապարտուի ոչ թէ շատ միջոց ունենալուն համար, այլ ունեցած միջոցներով ողորմութիւն և ուրիշի օգնութիւն ըրած չըլլալուն համար: Այս է առակին բուն ոգին և հիմնական նպատակը: Աբրահամու և մեծատունին խօսակցութիւնն ալ բանաստեղծական ձեւով մը կը պատմէ մարդուն ընթացքին և աստուածային պատգամներուն, և երկու կեանքերուն իսկական նշանակութիւնը: Նմանապէս մեծատունին և Ղազարոսին անդիի աշխարհին մէջ մահուընէ ետքը ունեցած վիճակը չնպաստեր Հռովմէական Եկեղեցւոյ դրութեան, որ մեռելոց յարութենէն և ընդհանրական դատաստանէն առաջ իւրաքանչիւր հոգին արքայութիւն կամ դժոխք կը ղրկէ, և ետքէն նորէն դուրս կը հանէ աշխարհի վերջը կրկին դատելու համար. որովհետեւ Յիսուս Հին Օրէնքի դրութեան համեմատ կը խօսէր, և Յիսուսի փրկագործ մահուանէն առաջ Հռովմէականք ալ կ'ընդունէին թէ Արքայութեան դուռները բացուած չէին. հետեւաբար այդ կէտին ալ առակին մէջ վարդապետական նշանակութիւն չկրնար փնտռուիլ:

ԲՆՆԱՍԷՐ

ՊԱՊԸ ԵՒ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԸ

Հայր Եասէնթ Լօազօն անծանօթ մը չէ մեր ընթերցողներուն համար, որուն հմտալից ուսումնասիրութիւնները կրօնական նիւթերու վրայ, քանիցս առիթ ունեցած ենք հրատարակելու այս էջերուն մէջ: Հայր Եասէնթի ներկայ յօդուածն ալ, որ շահագրգռական խնդրի մը շուրջ կը դառնայ և արեւելեան Եկեղեցիի մը Պատրիարքին մէկ ուշագրաւ նամակը կը բովանդակէ, անշուշտ հետաքրքրութեամբ ու սիրով պիտի կարդացուի.—

ՆԻՍ, մարտ 1908

Այսօր խօսքս կուտամ Արեւելեան մեծ Եկեղեցիներէն մէկուն ամէնէն լուսամիտ և յարգուած Պատրիարքին, թէեւ տգիտութեան արդիւնք եղող մեր ամբարտաւանութեամբ հերձուածող կը նկատենք այդ Եկեղեցիները, որովհետեւ մենէ աւելի լաւ պահած են նախնական կաթողիկէութեան սկզբունքները: Պատկառելի թղթակցիս ուղղած վերջին նամակներէս մէկուն մէջ կը խօսէի այն վիճակին վրայ, որուն Պիոս Ժ. Պապը ենթարկած է Եկեղեցին Ֆրանսայի մէջ, կամ աւելի ճիշդ կ'ըլլայ ըսել, ամբողջ լատին քրիստոնէութիւնը, տրամաբանական խստութեամբ մը գործադրելով Պիոս Թ.ի և Վատիկանի ժողովին սկզբունքները: Ես քառասուն տարիէ ի վեր բաժնուած եմ Պապութենէ որովհետեւ Աւետարանի լոյսին հետ պատմութեան և ամէնօրեայ փորձառութեան լոյսով վերահաստատ եղայ թէ անոր մէջ կայ հակաքրիստոնէական զօրութիւն մը:

Հոս կը խօսիմ Պապութեան այն վիճակին վրայ, ուր կը գտնուի նա, սկսեալ Նիկողայոս Ա.է և Գրիգոր Է.է մինչեւ Պիոս Թ. և Պիոս Ժ., բայց ո՛չ այն համեստ ու բարեբեր գերագահութեան վրայ, զոր առաջին դարերու Պապերը ունեցած են, և զոր ապագան թերեւս վերահաստատէ նոր ձեւերու տակ:

Բարեկամ Պատրիարքը ահա ի՛նչ կը պատասխանէ, որուն յայտնած էի իմ ցաւերս.

ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՆԱՄԱԿԸ

«Ձեր նամակներուն մէջ հռովմէական կաթոլիկութեան խնդրով կը զբաղիք, որուն համար աւելի հոգածու էք: Պարզ մանրադէպով մը պիտի պատասխանեմ ձեզի: Վերջին օրերս տեսակցութիւն մը ունեցայ Հռովմէական Եկեղեցիի մէկ բարձր պաշտօնատարին հետ: Խօսքը դարձաւ զանազան Եկեղեցիներու վերադարձին վրայ հոն, զոր Ս. Պետրոսի փարախը կը կոչէ: Պատասխանեցի թէ տեղ մը վերադառնալու համար, հոնկէ հեռացած ըլլալու է: Արդ՝ այդ Եկեղեցիները երբեք հեռացած չեն ընդհանուր եկեղեցիի համար հասկցուած միութենէն: Ընդհակառակը, լաւատեղեակ ու անաչառ պատմութիւնը մեզի ցոյց կուտայ թէ հերձուածը ծագում առած է Հռոմի Պատրիարքին նոր և բուռն պահանջումներէն, որ չկրնալով հպատակեցնել արեւելեան Պատրիարքները, չէ վարանած խզուելու անոնց հետ, ինչպէս նաեւ նախնական քրիստոնէութեան կազմութեան հետ:

«Այսօր, ինչպէս երբեմն, պատրաստ ենք կրօնական «միութեան», բայց ո՛չ հոգեւոր «տիրապետութեան» համար: Եթէ այդ ալ կը փափաքիք, աւելցուցի, կրնանք նոյն իսկ ճանչնալ Հռոմի առաջնութիւնը», պայմանաւ որ «առաջին տեղը» չգրաւէ «բոլոր տեղերը», և միակ եպիսկոպոսութիւն մը՝ չփճացնէ ուրիշներու եպիսկոպոսութիւնը:

«Կրօնական վարդապետութիւնները բազմապատկելով չէ որ, աւելցուցի, ինչպէս կ'ընէք Հռոմի մէջ, կրօնքի յաղթանակը ձեռք պիտի բերէք: Վարդապետութիւնները յաճախ «մարդկային միտքին չարչարանքներն» են, և մարդկային միտքը այնքան աւելի քիչ տրամադիր կ'ըլլայ այդ չարչարանքները կրելու, որքան տգէտ կամ փառասէր մարդիկ Աստուծոյ անունով կը պարտադրեն այդ վարդապետութիւնները ընդունիլ:

«Արեւելքի մէջ կը գտնենք առաջին դարերուն հաստատուած կրօնական վարդապետութիւններով և եկեղեցական սովորութիւններով, որոնք աւելի մօտ ըլլալով Յիսուս-Քրիստոսի, նորածագ աւանդութեան մը արժէքն ու ոյժն ունէին իրաւամբ: Բայց չենք կրնար ըմբռնել թէ տասնեւիննը դար հեռաւորութեան մը մէջ կարելի ըլլայ բանաւորապէս դաւանիլ հին դարերու մէջ անծանօթ վարդապետութիւններ:

«Հռովմէական Եկեղեցին, ինչպէս կը տեսնուի պատմութեան մէջ, հրաշալի յաջողութեան մը սատարող բոլոր քաղաքական յատկութիւնները ունեցած է, այն է գիտութիւն, հարստութիւն, և այն ամէն բաները որոնք մեծութիւնը կը կազմեն արեւմտեան Եւրոպայի: Ընդհակառակը միւս Եկեղեցիները այդ նպաստաւոր պայմաններուն ենթարկուած չեն: Հռոմ չէ կրցած օգտուիլ այդպիսի առաւելութիւններէ, մինչդեռ կաթոլիկ մակդիրը, որուն տէր ըլլալու այնքան քիչ իրաւունք ունի, իր վրայ պարտք կը դնէր տարածել և ընդարձակել հաւատոյ միութիւնը: Արեւելեան Եկեղեցիներէն բաժնուած ըլլալուն չբաւականանալով Եւրոպայի կէսը կորսնցուցած է՝ անոր բողոքական եղած ըլլալուն համար, և հիմա ալ միւս կէսը կորսնցնելու վրայ է: Արդէն կաթոլիկ աշխարհին մէջ հարիւրին եօթանասունհինգը՝ անունով միայն կաթոլիկ է, զօրութեամբ մկրտութեան որուն կ'ենթարկուին տղայ անհետեւանք ձեւակերպութեան մը պէս:

«Մնաց որ՝ ճշմարիտ պայքար չի մղուիր քրիստոնէութեան այլազան ճիւղերուն միջեւ՝ հռովմէական կաթոլիկութեան, բողոքականութեան ու արեւելեան կաթողիկէութեան վարդապետական կէտերուն վրայ: Խնդիրը կը դառնայ նոյն ինքն քրիստոնէութեան, կամ աւելի ճիշդ կ'ըլլայ ըսել, բովանդակ փիլիսոփայական ու կրօնական հոգեպաշտութեան վրայ, զոր կ'ուզեն փճացնել: Եթէ Պապը գիտնար մեծ ըլլալու կերպը, բոլոր Եկեղեցիներէն կազմուած ընկերակցութեան մը գլուխը պիտի անցնէր, պայքարելու համար անկրօնութեան, նիւթապաշտութեան, և աւելի վտանգաւոր թշնամիի մը՝ այն է անտարբերութեան դէմ, ի մասին բարոյական ու կրօնական խնդիրներու:

«Բոլոր քրիստոնեայ Պատրիարքներուն մէջ Հռոմի Պատրիարքը կրնայ այդքան փառաւոր դեր մը կատարել: Բայց ատոր համար պէտք է հրաժարիլ աշխարհական իշխանութեան ամուլ ցաւէն և հոգեւոր տիրապետութեան վտանգաւոր անուրջէն: Փոխանակ անդադար կրկնելու. «Երկնից արքայութեան բանալիները ինծի տրուած են», պարտէր յիշել միեւնոյն Ս. Պետրոսին սա նշանաբանը, որուն փոխանորդը կը դաւանի ինքզինքը. «Մի՛ իբրեւ տիրելով վիճակացն»:

«Ի վերջոյ իմ երեւելի խօսակցիս ըսի. «Կրնաք բոլոր խօսքերս Պիոս Ժ. Պապին հաղորդել. անոնք ոչ միայն իմ մտածումս կ'արտայայտեն, այլ և ամբողջ Արեւել. Եկեղեցիներու մտածումը:»

Աս է Պատրիարքին պատասխանը: Եւ ես որ կ'արտագրեմ իմ պատկառելի բարեկամիս այդ խօսքերը, որոնց կը հաւանիմ: Ոչ մէկ պաշտօնական կապով միացած եմ Արեւելեան եկեղեցիներուն, բայց անոնց վրայ մեծ համարում ունիմ: Անշուշտ անոնք ալ մասնակցած են բովանդակ քրիստոնէութեան ընդհանուր անկումին, բայց աստուածաշնչական պատկեր մը գործածելու համար ըսեմ որ եթէ անոնց կրօնական ջիղը վհատած է, կրօնական ոսկորներէն և ո՛չ մէկը կոտրած է: Հակառակ իրենց ունեցած վիճակին, և նոյն իսկ այդ պատճառաւ, այդ Եկեղեցիները զերծ մնացած են բողոքականութեան խեղաթիւրումներէն, իբր աւելորդ կրկնութիւնը հռովմէականութեան. Ատոնց ու տեսանելի Եկեղեցիին պառակտեալ մասերուն շուրջն է, որ ուշ կամ կանուխ առաջ պիտի գան քրիստոնէութեան բարեփոխումը և միութիւնը, որոնց ամէնէն մեծ խոչընդոտը կ'ըլլայ բացարձակ ու անսխալ Պապութիւնը:

ԵԱՍԷՆԹ ԼՕԱԶՕՆ

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

«ԱՒԵՏԱԲԵՐ»,Ի Բ. ԽՄԲԱԳՐԻՆ
ՎԵՐ. ՅՈՎՀ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ՔԱՐՈԶՉԻ ՄԸ
ՔԱՀԱՆԱՅԱՑՄԱՆ ԱՌԹԻՒ

Արեւելքի մէջ Պատասխան մը գրած էիք, ուշադրութեամբ կարդացի: Կրօնական վիճաբանութիւններէ սիրով չեմ: Երկրորդ անգամ կ'ուզեմ ըսել թէ Ձեր պատասխանը ինծի և ինծի հետ աննախապաշար ընթերցողը կը հաստատէ առաջին Բաց Նամակիս մէջ հանուած եզրակացութիւններու ճշդութեան վրայ: Դուք երկու ենթադրութիւններ կ'ընէք. 1. կամ այն է որ այդ անձը համոզումով կը քահանայանայ, և այդ պարագային՝ զինքը պէտք է յարգել ու Հիւմի և Մէնինկի պէս մեծ անձնաւորութեանց շարքը դասել (բան մը որուն յայտնապէս չէք համաձայն): 2. Եւ կամ սոսկ թերեւս ուրիշներուն հոգեւոր շահերուն ծառայելու համար, յուսալով թէ տեսակ մը վերապահութեամբ… ըստ իր համոզման ուղիղ և Աւետ. ճշմարտութիւնները կամաց կամաց իր ժողովուրդին պիտի սորվեցնէ»: և ահա այս պարագային շուտով պիտի լեցուի դառն զգացումով՝ հաւնելով թէ «իր ակնկալած այդ վերապահութիւնը լոկ երեւակայութիւն է»: Այս երկու ենթադրութիւններէն երկրորդին է որ մանաւանդ ոյժ կուտաք Դուք և այդ ենթադրութիւնը Ձեզի համար ստոյգ իրականութեան մը հանգամանքն ունի: Հետեւաբար ըսել կ'ուզէք թէ քահանայացած բողոքական քարոզիչը «բողոքական դրութեան սկզբունքներուն հաւատարիմ մնալով հանդերձ», հայ եկեղեցականի սքեմը վրան կ'առնէ: Ուրեմն կը խորհիք թէ այդ անձը ճշմարիտ օգտող մըն է. Բողոքականութեան բրոբականտիստի մը պաշտօնը ստանձնելով մտած է հայ եկեղեցիին մէջ, որով կեղծաւոր մըն է, որ ուշ կամ կանուխ իր գոյնը պիտի ցուցնէ, թէ իսկ Ոսկեբերանի մը պերճախօսութիւնը սփռէ բեմին վրայէն:

Բայց կ'աղաչեմ, ո՛վ ըսաւ Ձեզի թէ ան անհրաժեշտօրէն պէտք է պահած ըլլայ իր բողոքականութեան սկզբունքները. չի՞ կրնար ըլլալ որ բողոքական դրութեան մասին իր ունեցած երբեմնի համոզումները որոշ պատճառներու հիման վրայ մերժէ օր մը և գայ «խղճմտօրէն ու ճշմարտապէս» քահանայագործէ հայ եկեղեցիին մէջ»:

Ձեր պատասխանը կարդացող ամէն մարդ սա եզրակացութեան կը հասնի (նկատի առնելով նոյն ատեն ձեր յօդուածը) թէ դուք եթէ կարենայիք աւելի պարզօրէն ու բացէ ի բաց խօսիլ, պիտի ըսէիք գրեթէ սապէս. «Բողոքական քարոզիչ մը քահանայացած է կ'ըսեն: Տարօրինակ բան. Շէնք շնորհք մտքի տէր բողոքական մը անկարելի է որ օրին մէկը որ և իցէ պատճառաւ կարենայ իր կրօն. սկզբունքները փոխել, աւետ. եկեղեցին թողլով հայ եկեղեցիի պաշտօնէութիւնը ընդգրկել, ու եթէ կ'ընէ, ասիկայ կ'ապացուցանէ ուրեմն թէ խելքի ու նկարագրի տեսակէտէ անարժէք մէկն է. քանի որ մտքով զարգացած հայ մը քրիստոնեայ ըլլալու համար պէտք է բողոքական ըլլայ: Բողոքական քարոզիչը քահանայացած. ես չեմ կրնար ըմբռնել այսպիսի դարձ մը. անպատճառ այդ անձը վերապահումներու վրայ յոյս դրած՝ աւետարանական ճշմարտութիւնները իր ժողովուրդին սորվեցնելու նպատակաւ մտած ըլլալու է այդ նոր կերպարանքին տակ: Մարդ մը բողոքական դրութեան սկզբունքներուն տիրանալէ վերջ ալ ինչ բանի կրնայ կարօտ զգալ իր հոգւոյն մէջ: Քրիստոնէական ճշմարտութեան միակ հաւատարիմ ներկայացուցիչ եկեղեցիին պաշտօնեան ըլլալէ ետքը քահանայանա՛լ, այսինքն հայ եկեղեցւոյ վարդապետութեանը ծէսերուն և անհանդուրժելի աւանդութեանց վերադառնա՛լ և քրիստոնեայ մնա՛լ իրապէս. անհնար բան չկրնար ըլլալ. անիկա վաղը մէկալն օր իր վերապահութիւնը մէջտեղ կ'ելլէն. Ժողովուրդը զէնքը չափազանց կ'առնարգէ և այս օր զէնքը ընդունելու սխալը գործող հայ Եկեղեցին զէնքը կը վռնտէ...։» Ահա ձեր գաղափարին ներքինը և ձեր նշանաւոր բացադանչութեան տրամաբանական ճշմարիտ յորդածութիւնը։ Եւ աս ինչ է. եթէ ոչ նախ առնարգել անձ մը որ բողոքականութենէ դուրս ալ խղճովին ու ճշմարտապէս ծառայելու պաշտօն մը, ճշմարիտ դաւանութիւն մը գտած ըլլալու գործնական խոստովանութիւնը կ'ընէ. ինչ որ իրեն անքաւելի մեղքն է՝ ըստ ձեզ։ Ետոյ հեգնել (անուղղակի կը սիրեմ հաւատալ Թէեւ անգիտակից կերպով) հայ Եկեղեցին որ «այդ տեսակ պաշտօնէութիւն մը բազմացնելու» անհարկի վերպանքին կ'ենթարկէ ինքզինքը։ Կը ցաւիմ ուրեմն դարձեալ որ ձեր պատասխանը չկրնար իր նպատակին ծառայել. ըստ որում անիկա իրաւամբ վրդովեալ զգացումները հանդարտեցնելու տեղ ալ աւելի կը հաստատէ մեր ըսածները։

ՏԻՐԱԿԱՑԻ

ԱՌՏՆԻՆ ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Բարկացոտ տղոց հետ վարուելու եղանակը մեծ խնդիր է։ Նախ և առաջ պէտք չէ գոհացնել զանոնք և տալ անոնց ի՛նչ որ կ'ուզեն պոռալով գոչելով, անհանդարտ շարժումներով, մոլեգնութեամբ կամ յամառութեամբ, այլ՝ այն ատեն երբ հանդարտին։ Վերջին աստիճան զգուշանալու է սակայն տղաքը բարկութեան և վրէժառութեան վարժեցնելէ։ Շատ մայրեր, անգիտութեամբ, չար աւնակութեանց կը վարժեցնեն իրենց զաւակները։ Օրինակի համար. տղուն մէկը երբ իյնայ և մէկ տեղը ցաւելով սկսի լալ, մայրը անմիջապէս կը գոչէ.— «Անպիտան քար քեզի, ինչո՞ւ համար մնասեցիր իմ աղուորիկս. եկու զաւակս, ծեծէ՛ աս քարը։» Եւ տղան անմիջապէս կը դադրեցնէ լալը, ու վրէժառութեան խնդիրը կը փայլի անոր փոքրիկ աչքերուն մէջ. մօրը օրինակին հետեւելով ինքն ալ ոտքերով կը սկսի հարուածել քարը, իրմէ չսպասուած ուժգնութեամբ։ Մէկ քանի օր ետքը, եթէ դիպուածով, եղբայրը ցաւ մը պատճառէ իրեն, մայրը անոր ալ, ծեծելու պէս, Թեթեւ հարուածներ կուտայ, և փոքրիկը զայս տեսնելով, եղբօրը վրայ կը յարձակի՝ զայն իր ձեռքով ծեծելու համար։ Բայց ասով, տակաւ առ տակաւ, տղուն նկարագիրը կը կազմուի. բարկացոտ ու վրէժխնդիր անձ մը կ'ըլլայ ապագային։ Եւ մայրը մտքէ իսկ չանցըներ Թէ զաւկին մանկութեան ատեն, ինք իր գործադրած խանդաղատանքով, այդ մոլութիւնները դրած էր անոր մատղաշ սրտին մէջ։ Մանկան մը վրայ բարկութեան առաջին նշանները իրենց սաղմնային մէջ խեղդելու է քաղցրութեամբ և անձնական բարի օրինակով։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Պ. ՌՈՒԶՎԵԼԹԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մ. Նահանգաց Նախագահ Պ. Ռուզվելթ, հինգշաբթի օրը, հիւսիսային Քարոլինի իրաւարարական ընկերութեանց պատուիրակութիւնը ընդունելով, ըսաւ Թէ ինք խաղաղութեան կուսակից է, սակայն սպառազինութեանց վրայ յենած խաղաղութեան մը։ Նախագահը, իր գաղափարը ընդլայնելով, ըսաւ Թէ չկայ բարի Ամերիկացի մը որ փափաքող չըլլայ իրաւարարութեան գաղափարներու տարածումին, բայց նաեւ չկայ բարի Ամերիկացի մը որ, հիմա, մերժէ Մ. Նահանգաց իրաւունքներուն յարգուիլը ապահովող սպառազինութիւնները։ Պ. Ռուզվելթ յարեց.— «Պարտաւոր ենք մեր բոլոր ոյժերովը փութացնել իրաւարարական գաղափարներու ընդունելութիւնը, բայց պէտք չէ մոռնանք որ այդ գաղափարներուն ընդունելութիւնը այսօր կախում ունի տէրութիւններէն, որոնց ամէնքն ալ առաջին կարգի զինուորական տէրութիւններ են։ Մեր մտադրութիւնները, որոնք բոլորովին հաշտարար են ու խաղաղասէր, այն ատեն միայն ազդեցիկ պիտի ըլլան, երբ անոնց վրայ Ամերիկացիները աւելցնեն զօրաւոր սիրտ մը և հուժկու բազուկ մը. այդ պատճառաւ է որ այս միջոցիս աշխարհի բոլոր երկիրներուն հետ կը բանակցիմ՝ իրաւարարական դաշնադրութեանց վրայ, միեւնոյն ատեն և իբրեւ կարեւոր քայլ մը դէպ ի խաղաղութիւն։ Մեծապէս կը փափաքիմ որ Ծերակոյտը ընդունի չորս զրահաւորներու շինութիւնը և Հաւայիի կատարեալ ամրացումը։»

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլինէն հեռագրով կը գրէ Բարիզի Թերթի մը Թղթակիցը.— Միլիդէրիչէ Բոլիդիչէ Քորէսբոնտենց գրոյց մը կը յիշէ Թէ նախարարապետ ֆոն Պիւլով իշխանը, Հռոմ ուղեւորելէն ետքը, Վիլհելմ կայսեր կողմէ Քորֆու պիտի հրաւիրուի։ Նախագահ Պ. Ռուզվելթի ինքնագիր մէկ նամակը, ինչպէս ծանուցեցինք Ուաշինկթընի մէջ, Պերլին պիտի ժամանէ և Գերմանիոյ համար բոլորովին գոհացուցիչ կերպով պիտի վերջացնէ Պ. Հիլի Պերլինի դեսպան կարգուելու խնդիրը։ Այսու հանդերձ, ընդհանուր կարծիքի մը նայելով, Թէեւ Մ. Նահանգաց Ծերակոյտը հաստատած է Պ. Հիլի անուանումը, սակայն այս վերջինը Պերլին պիտի չերթայ կամ շատ քիչ ատեն հոն պիտի մնայ։ Արդարեւ անոր կացութիւնը, դիւանագիտական տեսակէտով, եթէ ոչ անկարելի գէթ շատ փափուկ պիտի ըլլայ Պերլինի մէջ։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏԸ

Անգլիոյ առեւտրական Նախարար Պ. Լոյտ Ճորճ, որ, ինչպէս երէկ ծանուցինք յղացած էր Լոնտոնի նաւային աւազաններու ութ ընկերութեանց ընդունիլ տալ անոնց արտօնութեան գնումը Պետութեան կողմէ, [illegible] մը հրապարակեց Լոնտոնի նաւահանգիստին ապագայ կեդրոնական վարչութեան կազմութեան հիմերը։ Այդ վարչութիւնը պիտի բաղկանայ 25 անդամներէ, որոնց տասնըչորսը պիտի ընտրեն նաւահանգիստի տուրք վճարող նաւատէրերը և գետային նաւերու և մթերանցներու տէրերը. իսկ մնացածներն ալ սապէս պիտի ընտրուին.— մէկը՝ ծովային նախարարութեան կողմէ, հինգը՝ Լոնտոնի կոմսութեան Խորհուրդին կողմէ, մէկը՝ Լոնտոնի միջնաքաղաքին արհեստապետութեան կողմէ և մէկը՝ փարոններու և խարսխանիշերու գրասենեակին կողմէ, նաև նախագահ մը կառավարութեան կողմէ ընտրուած։ Այն պարագային երբ հասոյթները նուազին, առեւտրական նախարարը պիտի կրնայ հրամայել նաւահանգիստի վերատեսչութեան որ տուրքերը աւելցնէ։ Վերոյիշեալ ընկերութեանց արտօնութիւնները գնելու համար պարտաթուղթեր [illegible] պիտի հանուին։ Նաւահանգիստի գործաւորներուն համար այդ վարչութիւնը արձանագրութեան գրասենեակներ պիտի հաստատէ, որպէս զի աշխատութիւնները աւելի կանոնաւոր կերպով կատարուին։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՔԱՆԱՏԱ

Քանատայի ելմտական նախարար Պ. Ֆիլտինկի կողմէ Բարիզ հասած հեռագիրները կը ծանուցանեն Թէ Ֆրանսայի ու Քանատայի միջեւ կնքուած առեւտրական դաշնադրութիւնը վերջնականապէս վաւերացուած է Քանատայի կուսակալին կողմէ։ Քանատայի ծովային նախարար Պ. Պրոտէօր ծանուցեր է Երեսփ. Ժողովին Թէ շոգենաւային նոր և ուղղակի երթեւեկութիւններ պիտի հաստատուին Քանատայի և Ֆրանսայի միջեւ։ Հիմակուան առաջարկութեան համաձայն շոգենաւային տասնըմէկ ուղեւորութիւն պիտի կատարուի երթուդարձի համար՝ հարիւր հազար տոլար նպաստով։ Եթէ Ֆրանսայի ու Քանատայի միջեւ կնքուած առեւտրական նոր դաշնադրութեամբ առաջ գալիք առեւտրական զարգացումը պէտք եղածին չափ ըլլայ, այն ատեն շոգենաւային ուղեւորութեանց Թիւը կրկնապատկուելով պիտի բարձրանայ և նպաստն ալ երկու հարիւր հազար տոլարի։

ՔՈԼՈՄՊԻԱ ԵՒ ԲԱՆԱՄԱ

Հեռագիրները ինչպէս ծանուցին, Քոլոմպիոյ զինուորներ Բանամայի սահմանագլուխը անցեր են և նոյն իսկ մարտ 26ին գրաւեր են Նաւրատօ քաղաքը, որ սահմանագլուխէն քիչ հեռուն կը գտնուի։ Բանամայի կառավարութիւնը Մ. Նահանգաց միջամտութիւնը խնդրած է։ Թէեւ Նաւրատօյի քաղաքապանները Բանամայի իշխանութեանց կողմէ կը վարուին, սակայն Քոլոմպիա կը յայտարարէ Թէ այդ քաղաքը իրեն կը վերաբերի, իբրեւ պատճառաբանութիւն ըսելով որ սահմանագլխի խնդիրը չէ կարգադրուած Բանամայի բաժանումէն ի վեր։ Վերջին Թղթաբերով առնուած եւրոպական Թերթեր կը ծանուցանեն Թէ Բանամացիները շատ գրգռուած են և կ'ուզեն որ խիստ միջոցներ ձեռք առնուին՝ Քոլոմպիացիները հալածելու համար։ Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց պաշտօնատունը կը քննէ Բանամայի խնդիրքը՝ միջամտութեան մասին։

ՃԱՊՈՆ

Ճափոնի մէջ «Էսբէրանդօ»ի (միջազգային նոր լեզու մը) ընկերակցութեան վերջին նիստին մէջ կարդացուեցաւ Ճափոնի արտաքին գործոց նախարար Հայաշի կոմսին հետեւեալ նամակը.

«Ներկայ Թուականիս մէջ համաշխարհային յարաբերութիւնները այնքան զարգացած են որ երկիրը կարծես Թէ նեղցած է։ Սակայն աշխարհի մեր մասին ժողովուրդները չեն կրնար ուրիշներու հետ պէտք եղածին պէս իրենց գաղափարները փոխանակել և կամ իրենց յարաբերութիւնները տարածել, և ասոր պատճառը ամէնէն աւելի լեզուներու տարբերութիւնն է։ Մեր «Էսբէրանդօ»ին նպատակն է խզել այդ արգելքը և Թոյլ տալ որ աշխարհի բոլոր ժողովուրդները իրար հասկնան՝ հասարակական լեզուներու ամէնէն դիւրինը գործածելով։ Թէեւ անգլիերէնը ու ֆրանսերէնը համեմատաբար տարածուած են Անգլիոյ ու Ֆրանսայի սահմաններէն դուրս, սակայն պէտք է խոստովանիլ Թէ առաջինը, գործի լեզու, և երկրորդը, ընկերական յարաբերութեանց լեզու, սա կրկին անյարմարութիւնը ունին որ շատ կը տարբերին իրենց ազգութեան շրջանակովը և Թէ ամբողջ մարդկութեան խիստ սահմանափակ մէկ մասին կողմէ կը գործածուին։ Այդ պատճառաւ կ'ուզենք որ «Էսբէրանդօ»ն միջազգային լեզուն ըլլայ։»

Ժողովը որոշեց օգտուիլ Տրէզտայի մէջ յառաջիկայ ամրան գումարուելիք «Էսբէրանդօ»ի միջազգային համաժողովէն՝ իբրեւ շնորհակալութիւն Պուլոնեի ու Քէմպրիճի գումարումներուն, և «Էսբէրանդօ»ի Ճափոնցի համախոհներուն անունով հրաւիրել որ 1912ին գումարուելիք ութերորդ համաժողովը Թոքիոյի կամ Ճափոնի ուրիշ մէկ քաղաքին մէջ գումարուի, քանի որ միւս տարիներուն, նոյն համաժողովը Սպանիոյ, Պելճիքայի ու Նորվեկիոյ մէջ պիտի գումարուի։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Գերման այն նոր յանձնաժողովը, որ կազմուած է Գերմանիոյ և Ֆրանսայի միջեւ անհատական յարաբերութիւնները նպաստաւորելու, պատուիրակութիւն մը կարգեց՝ պաշտօն ունենալով Թղթակցիլ ֆրանսական յանձնաժողովին պատուիրակներուն հետ՝ քննելու կարգ մը խնդիրներ, զորս երկու յանձնաժողովները պիտի փորձեն կարգադրել՝ երկու երկիրներուն առեւտրական օգտին համար։

—Թէկլիխէ Ռունտշաու կ'ըսէ.— «Գերման կայսրութեան Պանքան իր ամսավերջի հաշուեկշիռը փակեց ենթադրուածէն աւելի աննպաստ պայմաններու մէջ։ Շրջաբերութեան մէջ գտնուած պանքատոմսերու քանակութիւնը 535,325,000 ֆր. աւելցած է և մետաղադրամի պահեստն ալ 119,375,000 պակսած։ Պանքան ամէնէն աւելի դրամ առած է Պետութենէն։»

ԵՐԿՐԱԽՈՅԶ ՄԻՔԵԼՍԷՆ

Տանըմարքացի երկրախոյզ Միքելսէն հարիւրապետը, որ Պոֆօրի ծովին մէջ անգլիւամերիկեան բեւեռային արշաւախումբը կը վարէր, Ալասքայէն վերադարձաւ։ Իր նաւը սառոյցներուն մէջ կորսուեր է Ֆլաքսման կղզիին քովերը։ Արշաւախումբին երկրաբանը՝ Պ. Էրնէստ տը Քովէն Լիֆինկուէլ, մնացեր է Ֆլաքսման կղզին՝ հոն գիտական աշխատութիւնները առաջ տանելու համար։ Միքելսէն հարիւրապետը, որ նոյեմբեր 16ին նոյն կղզիէն ճամբայ ելած էր, դէպի Ալասքայի հիւսիսային եզերքը գնաց՝ Նոմէի ուղղութեամբ. յետոյ Նաւքոն գետին եզերքէն երթալով Կիպըն ամրոցը գնաց և Ֆայրպանք ու Վալտէ ժամանեց։ Արշաւախումբը գտաւ ցամաք մը Պոֆօրի ծովին մէջ և համոզում գոյացուց Թէ ծովէն անդին եթէ երկիր մը կայ, մինչեւ հիմա չգտնուած վայր մը ըլլալու է։ Հոսանքներու մասին տեղեկութիւններ առնուեցան, որոնք մեծապէս օգտակար պիտի ըլլան երբ Միքելսէն հարիւրապետը նոր փորձ մը կատարէ նոյն անծանօթ երկիրը երթալու համար։ Բալխիներով կատարուած արշաւանքը հաստատեց եղանի մը գոյութիւնը, ուրկէ անդին շատ խորունկ ծով մը կայ՝ ցոյց տալով Թէ Պոֆօրի ծովը կարծուածին պէս նուազ խորունկ ծով մը չէ։

ՆԱՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ

Անգլիոյ եզերքները, ինչպէս հեռագիրները ծանուցին, հինգշաբթի իրիկուան ուշ ատեն նաւային ցաւալի արկած մը պատահեցաւ, երեսունըվեց հոգիի մահուանը պատճառ ըլլալով։ Անգլիական Պիրուիք յածանաւակը, Մանշի մէջ՝ Ուայթ կղզիին եզերքները ռազմափորձեր կատարած պահուն, ընդհարեցաւ Թայկըր Թորփիլլահալածին, որ ընկղմեց։ Արկածը պատահեցաւ այն միջոցին երբ Թայկըրի պատկանած նաւախումբը յարձակումի փորձ մը կը կատարէր բրիտանական ջրանցքին նաւատորմին մէկ նաւաբաժնին դէմ, որոնք մէկ զրահաւորէ և հինգ յածանաւակներէ կը բաղկանային. ասոնց մէկն էր Պիրուիք։ Թայկըր, ընդհարումին ատեն, ժամը 24 հանգոյց արագութեամբ կ'երթար, երբ յանկարծ մԹութեան մէջ դէմը ելաւ Պիրուիք, որ նոյնպէս արագ կ'երթար։ Պիրուիք ընդհարեցաւ Թայկըրի երկրորդ ու երրորդ ծխնելոյզին միջակէն։ Յածանաւակին գլուխը երկու մասի բաժնեց Թորփիլլահալածը և անոնց մէջտեղէն անցաւ, բոլորովին իրարմէ անջատելով։ Թայկըրի յառաջակողմը կը գտնուէին հրամանատարը՝ տեղակալ Միտլթըն և նաւաստիներէն շատերը, որոնց ամէնքն ալ ընկղմեցան։ Վերջին պահուն իմացուեցաւ տեղակալին ձայնը, որով իր մարդիկը կը քաջալերէր։ Թորփիլլահալածին ետեւի մասը մը ալիքներէն քշուելէ յետոյ երեք վայրկեան ետքը ընկղմեցաւ։ Պիրուիք իսկոյն կեցաւ և ելեկտրական լուսարձակը գործածեց, միեւնոյն ատեն միւս նաւերէն ալ օգնութիւն ուզելով։ Ծովը ալեկոծուած ըլլալով ազատման աշխատութիւնները շատ դժուարութեամբ կը կատարուէին. սակայն կարելի եղաւ շուտով նաւակներ ծովը իջեցնել և ազատել նաւաբեկեալները որոնք ծովին մէջ կը տապլտկէին։ Թորփիլլահալածին ետեւի մասը գտնուողները, մեքենավարին հրամաններուն անսալով, կրցան ազատ առարկաներու կառչիլ. այդ կերպով քսաներեք հոգի, որոնց մէջ է նաեւ մեքենավարը, կրցան ազատիլ։ Ծովէն հանուած նաւաստիներէն մէկը, որ յածանաւակ մը տարուած էր, մեռաւ։ Խեղդուածներուն մէջ կան, Միտլթըն տեղակալէն զատ, տասնըութ հնոցապաններ, ութը նաւաստիներ և չորս ենթասպաներ։ Այս աղէտալի արկածը խիստ դժնդակ տպաւորութիւն մը գործեց։ Նաւակներ հետեւեալ առաւօտ քննութիւն մը կատարեցին արկածին վայրը։ Ծովը այնքան խորունկ է որ չի կարծուիր Թէ սուզակները կարենան աշխատիլ։ Բորթսմաւթի մէջ նախնական քննութեան մը ձեռնարկուեցաւ։

—Թայկըր Թորփիլլահալածը 400 Թօնօ տարողութիւն ունէր և 6000 ձիու ոյժով մեքենայ մը. 1901ին շինուած էր։ Այդ արկածին լուրը հեռագրուեցաւ Էտուարտ Թագաւորին, որ Պիարից կը գտնուի։ Ալեքսանտրա Թագուհին հեռագրեց ծովային նախարարութեան՝ իր ցաւակցութիւնները հաղորդել զոհերու ընտանիքներուն։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԵՐՃԱՆՔԻ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ ՄԸ.— Անցեալ երկուշաբթի օրը Բարիզ-Օրլէան երկաթուղիին վրայ առաջին անգամ ըլլալով բանեցաւ կառախումբ մը, որուն նմանը, պերճանքի և հանգստաւէտութեան տեսակէտով, Ամերիկայի Մ. Նահանգաց մէջ իսկ չկայ ցարդ։ Կառախումբը կը բաղկանայ 12 վակոններէ որոնց փոխադրելի նստարաններն այնպէս մը պատրաստուած են որ մարդ գրեթէ չզգար վակոնին սարսումը։ Այդ վակոններուն իւրաքանչիւրը 10 ոտնաչափ երկայն է, այսինքն ցարդ գործածելիներէն վեց ոտնաչափ աւելի երկայն։ Նոյն վակոններուն մէջ, կանանց յատուկ հանգստարան-օթեցներ և Թէյարաններ կան։ Կանանց և տղոց արդուզարդի յատուկ վակոն մըն ալ կայ ուր եռանկիւն մեծ հայելի մը, և խոպոպիկ շինելու համար ելեկտրականութեամբ տաքնալիք ունելիներ կան։ Ծխարան-վակոն մըն ալ կայ, քլիւպի ձեւով կահաւորուած. հոն կը կախուին զանազան գործակալութեանց նորագոյն հեռագիրները, կառախումբին անցած ամէն կայաններէն ընդունելով։ Հարուստ մատենադարան մը և մէկ քանի լրագիրներ ալ կան հոն։ Ճաշարան և ննջարան-վակոններն ալ հանգստաւէտ կերպով կահաւորուած են. ամէն սեղանի վրայ ելեկտրական լուցկի մը կայ՝ լուսաւորման կամ սիկառ վառելու համար։ Լոգանքի և արդուզարդի բաժիններուն պատերը սպիտակ ներկուած են և առաստաղներն ալ օդահան գործիքներ ունին։ Ննջարան-վակոնն ալ շատ ընդարձակ է և տաք ու պաղ ջուրի ծորակներ, միսը Թարմ պահելու սառնարաններ և այլն ունի իր մէջ, ինչ որ չունին ցարդ պերճանքի կառախումբերը։

ՈԳԵՀԱՐՑՈՒԿՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՆՑԱՆ ՄԸ.— Ժօզէֆ Պեդըլս անուն Ամերիկացի մը իր ամբողջ հարստութիւնը՝ այսինքն 20,000 ֆրանք, կտակած է Քլէրք համալսարանին (Մասաչուսէց), տարօրինակ պայմանով մը։ Այս գումարը իբր վարձք պիտի տրուի այն մէտիոմին, որ յաջողի մեռած մարդու մը հոգին անսխալ կերպով մը կոչել ու պահել, որուն երեւումը տարակուսելի չըլլայ ներկաներուն։

ԳՈՂ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐ.— Խարքովէն կը գրեն Թէ տեղւոյն մատենադարանի Ընկերութեան ընդհանուր ժողովին մէջ հաստատուեր է Թէ անցեալ տարուան մէջ 1704 գիրքեր (1195 րուպլի արժէքով) գողցուած են զանազան ընթերցողներէ՝ այսինքն մատենադարանին մէջ գտնուած ամբողջ գիրքերուն մէկ հինգերորդ մասը։ Այս գողութիւնները զանազան եղանակներով տեղի ունեցած են։ Օրինակի համար, անարժէք գիրքեր դրուած են արժէքաւորներուն տեղ։ Պատկերներ, քարտէսներ, ամբողջ յօդուածներ պատռուած են գիրքերէն. շատեր ալ, մատենադարանէն իրենց հետ տարած գիրքին համար, իբր պատանդ կամ իբր ընկալագիր, իրենց գլխարկը տուած են գրապանին և մէյ մըն ալ երեւցած չեն։ Տեսնուած է նաեւ որ գիրքերը իրենց կողքերէն կարել հանելով աշխարհագրութեան կամ ընթերցանութեան դպրոցական հին գիրք մը խնամքով փակցուած է անոնց մէջ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ.— Միւթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ Էրզրումի երեւելիներէն և առաջնակարգ վաճառականներէն Թէվֆիգ պէյի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Գոնիայի նահանգին անտառի հսկիչ պաշտօնեայ Հաշիմ էֆ.ի։ Հինգերորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Կէյվէլի Թաղապետութեան նախագահ Մէհմէտ էֆ.ի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղիի Ընկերութիւնը, ինչպէս ծանուցուեցաւ, ձեռնհաս պաշտօնարանին դիմած էր Գոնիա-Պուլկուրլու գիծը մինչեւ Հալէպ երկարելու համար։ Սապահ կ'ըսէ Թէ այդ դիմումը Պուլկուրլուէն սկսելով միայն մէկ մասի՝ այսինքն 200 քիլոմետրի համար չէ, այլ երեք մասի՝ այսինքն 600 քիլոմետրնոց մեծ մասի մը շինութեանը համար։ Այդ մասին բանակցութիւնները կը կատարուին։ Ինչպէս յայտնի է, Պաղտատի մեծ գիծը 200 քիլոմետրնոց զանազան մասերու բաժնուած է և շինութիւններն ալ ըստ այնմ մաս առ մաս պիտի կատարուին։

ԼՈՆՏՈՆԻ օսմ. նոր դեսպան Րիֆաթ պէյի համար ըսուեցաւ Թէ այս շաբթու իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի, սակայն Իգտամ կը ծանուցանէ Թէ մեկնումի օրը տակաւին յայտնի չէ։ Մինչեւ որ Րիֆաթ պէյ Լոնտոն ժամանէ, այդ դեսպանատան գործակատարի պաշտօնը պիտի վարէ նախորդ խորհրդական ու Մատրիտի նոր դեսպան Ապտիւլհագ Համիտ պէյ, և յետոյ իր նոր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ՊՈՒԼՂԱՐԻԱՅԻ դեսպանը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին և արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ՄԻՍԻՆ ԳԻՆԵՐԸ.— Բ. Դուռը գրեց քաղաքապետութեան՝ քննել և հաստատել Թէ նահանգներու մէջ օ՛րքան ոչխար կան Կ. Պոլիս ղրկելու համար և ասոնց օ՛րքանը օ՛րչափ ատեն մէջ կարելի է Կ. Պոլիս ղրկել և Թէ Կ. Պոլսոյ շրջակայ արօտավայրերուն մէջ օ՛րքան ոչխարներ կան. նաև զանոնք շուտ բերելու և գիները զեղչելու մասին հարկ եղած խորհրդակցութիւնը կատարելով արդիւնք տեղեկագրել։ Քաղաքապետութիւնն ալ ըստ այնմ հարկ եղածը ի գործ դնել սկսաւ. միանգամայն նկատողութեան առաւ ոչխարներու Թիւը բազմացնելու և օտար երկիրներ արտածելէն առաջ եկած նուազումին պատճառները։

— Քաղաքապետութեան ընդհանուր քննիչ Օսման պէյ և ուրիշ պաշտօնատարներ, երէկ, մսավաճառի արհեստապետութեան ժողովին հետ խորհրդակցեցան և միսի գիները սապէս որոշուեցան.— Գըվըրճըք՝ օխան տասը ղրուշ, Մարիճ՝ ինը, Գարաման՝ ութը և գառնուկ՝ ութը։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐԸ.— Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ, որ ըսած էր Թէ Օսմ. Հանրային Պարտքի վարչութիւնը որոշած է Ռումէլիի երկաթուղիի պարտաթուղթերու գնումները հաւասար մասերով Կ. Պոլսոյ, Բարիզի ու Պերլինի հրապարակներէն կատարել, նորէն խօսելով այդ խնդրոյն վրայ, կ'ըսէ.— «Այդ նպատակով, Հանրային Պարտքի վարչութեան ձեռնհաս ճիւղը, իւրաքանչիւր ամսուան վերջը, տեղեկագիր մը պիտի պատրաստէ՝ ցոյց տալով Թէ աւելի ո՛ր սակարաններէն գնում կատարելը շահաւոր է։ Վարչական Խորհուրդը պիտի որոշէ Թէ հա՛րկ է չորրորդ սակարանէ մը կատարել գնումը՝ այսինքն Վիեննայէն, ուր գիները աւելի բարձր են։ Անցեալ տարուան մայիսէն ի վեր Հանրային Պարտքի վարչութիւնը Վիեննայի Սակարանին դիմում ըրած չէ իր գնումներուն համար. ասոր պատճառը Բարիզի և Վիեննայի միջեւ եղած գիներու տարբերութիւնն է. բայց հիմա Վիեննայի մէջ ալ աս քուրսն իջած է և ասոր հակառակ Բարիզի մէջ բարձրացած է, որով գիներու տարբերութիւնը եղած է 18 ֆր.։ Հանրային Պարտքի վարչութիւնը 1903 մարտէն մինչեւ 1907 փետրուար գնած է Ռումէլիի երկաթուղիի պարտաթուղթերը՝ 124, 140, 136, 165, 144, և 181 ֆր.էն։ Եթէ նկատողութեան առնուի սա պարագան Թէ այդ պարտաթուղթերը, դրոշմաթուղթի հետեւանքով, Պերլինի ու Վիեննայի մէջ աւելի սուղ են՝ բաղդատմամբ Կ. Պոլսոյ և Բարիզի, շատ բնական է որ Հանրային Պարտքի վարչութիւնը Կ. Պոլսէն ու Բարիզէն կատարէ իր գնումները։

ԳԵՐՄԱՆ ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ.— Վաղը մասնաւոր կառախումբով Կ. Պոլիս կը ժամանեն գերմանացի իննսունէ աւելի զբօսաշրջիկներ, որոնք մասամբ Բերա Բէլէս և մասամբ ալ Օթէլ տը Լոնտր պիտի իջեւանին. ապրիլ 1/14ին ալ պիտի մեկնին գերմանական Մեդեոր շոգենաւով։ Մեդեոր, որ Նափոլիէն ու Պիրէէն կուգայ, նոյն Թուականէն օր մը առաջ Կ. Պոլսոյ նաւահանգիստը պիտի ժամանէ։

ՀՈԼԼԱՆՏԱԿԱՆ տօնին առթիւ, երէկ, հոլլանտական դեսպանատան մատուռին մէջ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան։ Ներկայ էին դեսպանը, դեսպանատան ու հիւպատոսարանին պաշտօնեաները և հոլլէն գաղութականութեան երեւելիները։ Կրօնական արարողութիւններէն ետքը, դեսպանը ընդունեց ներկաներուն շնորհաւորութիւնները։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ-ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ դեսպան Բալլավիչինի մարքիզը, որ այսօր արձակուրդով կը մեկնի Կ. Պոլսէն, մէկ քանի օր Վիեննա մնալով, յետոյ Հունգարիա պիտի երթայ։ Մարքիզը երէկ այցելութիւն տալով միւս դեսպաններուն իր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանին երկու զաւակները՝ Պ. Պ. Վիլհէլմ ու Ատոլֆ ֆոն Պիպերշթայն երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին Արեւելեան Ճեպընթացով, Զատկի տօները իրենց ծնողաց մօտ անցընելու համար։

— Գերմանիոյ դեսպանը Զատկէն ետքը արձակուրդով Պերլին պիտի ուղեւորի։

ԻԶՄԻՐԻ լրագիրները, միսի գիներուն աճելուն վրայ խօսելով, սա տեղեկութիւնները կուտան Այտընի նահանգին ոչխարներու քանակութեանը վրայ.— Վերջին վիճակագրութեանց նայելով, Իզմիրի կեդրոնական գաւառին մէջ տարեկան 300,000 ոչխար կը հասնի և Սէօքէ ու Թիրէ գաւառակներուն մէջ ալ 38,000ական։ Հիմա միայն այդ երկու գաւառակներուն մէջ 76,000 ոչխարներ կան, սակայն ոչխարի հօտերը ամէնէն աւելի Մանիսայի գաւառին մէջ բազմաթիւ են, ուր 391,000 է անոնց Թիւը։ Տէնիզլի գաւառը տարեկան 258,000 ոչխար կը հասցնէ։ Այտընի նահանգին մէջ հասած ամբողջ ոչխարներու Թիւն է 1,263,000։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Մանասթըրի գաւառակին Պուլքովէ գիւղին մէջ՝ հինգ և Բէրլէքէ գաւառակին Բոսմիրչէ գիւղին մէջ ալ երկու յոյն աւազակներ ողջ ձերբակալուեր են Կայս. զինուորներու կողմէ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ ընդհանուր Տնօրէն Պ. Տէֆէս այս շաբթու Ֆրանսա պիտի ուղեւորի Զատկի տօները անցընելու համար։

ՎԻԷՆՆԱՅԻ օսմ. դեսպանատան նոր խորհրդական Րէշատ Հիքմէթ պէյ ուրբաթ օրը իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի Արեւելեան Ճեպընթացով։

Պ. ՀԻՒԿԷՆԷՆ.— Հելլէն կառավարութիւնը Ս. Փրկչի պատուանշանին երրորդ կարգը տուաւ Անատոլուի երկաթուղիին ընդհանուր Տնօրէն Պ. Հիւկէնէնի։

ԽԱՍԳԻՒՂԻ հրկիզեալներուն համար կատարուած հանգանակութեան գումարը 3,181 օսմ. ոսկիի հասած է։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդին որոշմամբ ծանուցուեցաւ քաղաքապետութեան որ Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններու չէնքերուն Թիւերը և փողոցի անունները կրող տախտակները, փոխանակ Եւրոպայէն բերել տալու, Կ. Պոլսոյ մէջ շինել տրուին նուազուրդով։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ մէջ փլած չէնքին տակ մնացողներուն ամէնքն ալ հրեայ են։ Ասոնցմէ [illegible] մը որ փլատակներուն տակէն հանուած պահուն ողջ էր, Թէեւ հիւանդանոց տարուեր է, բայց նոյն պահուն մեռեր է։ Նոյն օրը Սէլանիկի շուկային մէջ ալ չէնք մը փլչելով, Ճէլալէտտին անուն մարդ մը ծանրապէս վիրաւորուեր է. ուրիշ տեղ մըն ալ տուն մը փլեր է, առանց մարդու կորուստ պատճառելու։ Այդ փլուզումները արդիւնք են Սէլանիկի քաղաքին մէջ վերջերս տեղացած յորդառատ անձրեւներու։

—Փլած չէնքին պատասխանատուութիւնը անոր տէրոջը՝ Մաղարասօ անուն հրեայ մը, կը վերագրեն, և ուրիշներ ալ ճարտարապետին, ըսելով որ որոշուած յատակագծերուն համաձայն չէ կառուցած և չէնքին հաստատուն ըլլալուն հոգ չէ տարած։ Նոյն իսկ կ'ըսուի Թէ ճարտարապետը ձերբակալուած է։

ՊՈԼՍՈՅ պատժական դատարանը սկսաւ դրամով խարդախութեան հետեւեալ դատը.— Միխալ Քարալի, Սէրոբէ ու Սարգիս անուն անձերը, ինքզինքնին իբրեւ ափիոնի վաճառական ներկայացնելով, Գալըքէսէրի գաւառին Սանտըրղը գիւղացի վաճառականներէն Սաբրըզատէ Սալիհ, Հասան Աղազատէ Հիւսէյին ու Մուսթաֆա էֆ.ներէ և դեռ ուրիշ անձերէ 1300 ոսկի ափիոն առած էին՝ կարգ մը պատրուակներով. յետոյ անհետացած էին։ Ասոնցմէ Միխալ Քարալի ձերբակալուած էր և միւս ընկերը Սէրոբէ ալ Մանիսայի մէջ ձերբակալուելով Սանտըրղը ղրկուած էր։ Վերջերս վաճառականները Կ. Պոլիս գալով, խնդրած էին Քարալին Սանտըրղը ղրկել, քանի որ իրողութիւնը այդ տեղը պատահած է, սակայն Պոլսոյ պատժական դատարանը, որոշեց Թէ ատոնց դատը պէտք է հոս տեսնուի, քանի որ Քարալի նախապէս Կ. Պոլսոյ մէջ ձերբակալուած և ափիոններու մէկ մասն ալ հոս գրաւուած է։ Հեռագրուեցաւ Գալըքէսէր որ հոն ձերբակալուած երկու հոգին հոս ղրկուին, նոյն դատարանին առջեւ դատուելու համար։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ 38 շոգենաւը, անցեալ իրիկուան ժամ 9ին Վանիքէն կամուրջ գացած ատեն երբ Գուրուչէշմէի նաւամատոյցին մօտեցաւ, ուղեւորներէն մէկը ծովը ինկաւ։ Հոն նաւակով ձուկ որսացող երկու ձկնորսներ աշխատելով կիսամեռ վիճակի մէջ ազատեցին այդ մարդը, որ պահակ նաւէն կողմէ ղրկուած մակոյկով մը ցամաք հանուեցաւ և դեղարան մը տարուեցաւ. հոն հաստատուեցաւ որ գինովութեան հետեւանքով ծովը ինկած ու խեղդուած է։ Վրայէն գտնուած Թուղթերէն հաստատուեցաւ Թէ Թոփխանէի շրջակայքը բնակող Խարալամպօ անուն մարդ մըն է՝ ոչխարի Թոք ծախող։

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.— Երէկ առաւօտ Այնալը Չէշմէէն անցնող յոյն կին մը, որ երկու տարեկան տղեկ մը գրկած էր, գետինը իյնալով յանկարծամահ եղաւ։

ԸՆԿԵՑԻԿ ՄԱՆՈՒԿ.— Անցեալ գիշեր, Թօփլու Պաչիի Պօյաճը փողոցը Տիկին Տէրրիկի տանը դրան առջեւ մէկ ամսուան աղջիկ մը գտնուեցաւ։ Վրայէն գտնուած Թուղթէ մը հասկցուեցաւ Թէ հայ է, մկրտուած և անունն ալ Անժէլ, որով Հայոց եկեղեցին յանձնուեցաւ։

ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ՈՐԲԵՐՈՒ ՏԵՂԱՑՈՒԱԾՔՆԵՐԸ

Անչափահաս որբերու տեղացուածքներուն յանձնման բարեփոխեալ կանոնագիրը, որ վաւերացած է Կայս. Իրատէով։

Ա. ՄԱՍ

ԹԵՐԵՔԷՆԵՐՈՒ ԳՐՈՒԵԼՈՒՆ ԵՒ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆՑ ԵՂԱՆԱԿԸ

(Շարունակութիւն)

Յօդ. 11.— Երբ վախճանեալին պարտքին համար հարկ ըլլայ անոր [illegible] միւլքը անշարժ կալուածներուն ալ դիմել, և եթէ կալուածը մէկէ աւելի է, ենթադրական հաշուով պարտքին բաւական եղած մասը աճուրդով պիտի վաճառուի և հակառակ պարագային ալ ամէնքը։ Աճուրդի գրութեան մէջ պիտի նշանակուին աճուրդի հանուած կալուածին տեղը, տեսակը, տարածութիւնը և սահմանները։ Աճուրդին մասնակցողները հարիւրին տասը համեմատութեամբ դրամական (բէյ ագչէսի) մը միջնորդներու ձեռքով պիտի յանձնեն Կ. Պոլսոյ մէջ արկղակալներուն և գաւառներու մէջ ալ որբերու Տնօրէններուն, որոնցմէ ստացագիրներ պիտի առնեն։ Աճուրդը մինչեւ երեք ամիս կ'աւարտի։ Այդ ժամանակամիջոցին մէջ լրագիրներու և լրագիր չգտնուած տեղերն ալ ուրիշ կարելի միջոցներով երեք անգամ պիտի ծանուցուի՝ ծախքը Թերեքէէն առնելու պայմանով։ Այդ ժամանակամիջոցին երբ գնելու համար եղած դիմումները աւարտին, կը յանձնուին Կ. Պոլսոյ մէջ արկղակալին և գաւառներու մէջ որբերու Տնօրէններուն, որպէս զի որոշուած վերջին գինը աւելցուի Թերեքէին փոխարժէքին վրայ։ Այդ մասին ստացագիրը վաւերացուելէ ու տրուելէ ետքը, վճարման և «ֆէրաղ»ի գործողութիւնը պիտի կատարուի։

Յօդ. 12.— Երբ նախորդ յօդուածներու տրամադրութեանց համաձայն Թերեքէն աւարտի, ժառանգորդներու և ստանալիքի տէրերու միջեւ բաժանումը սապէս կը կատարուի.— Թերեքէն գրող քարտուղարը անոր արձանագրութեան տակ մանրամասնօրէն կը նշանակէ չափահաս ու անչափահաս ժառանգորդներուն բաժինները, և եթէ պարտք կայ, ստանալիքի տէրերուն անունները և անոնց պահանջքներու քանակութիւնը, և թէ երբ Թերեքէն պարտքի համար հաւասար բաժիններու բաժնել հարկ ըլլայ, բուն իսկ պարտքը և այդ բաժինները։ Այդ արձանագրութիւնը Շէրիի դատաւորին ցոյց տրուելով եթէ օրինաւոր ըլլալը հաստատուի, չափահաս ժառանգորդները, ստանալիքի տէրերը կամ անոնց օրինաւոր փոխանորդները կը ստորագրեն ու կը կնքեն՝ իրենց ամբողջովին պահանջքը ստացած ըլլալնուն վերաբերեալ մուրհակ մը դատարանին կողմէ պատրաստուած։ Ստորագրելու անկարողները կամ կնիք չունեցողները նշան մը կը դնեն, զոր ներկաներէն երկու հոգի կը վաւերացնեն։ Մուրհակը կը վաւերացնեն Թերեքէին քարտուղարը և դատաւորը՝ իբրեւ յար և նման արձանագրութեան։ Կ. Պոլսոյ մէջ որբերու հաշուակալութեան կողմէ հարկ եղած գործողութիւնները կատարուելէ ետքը, որբերու Տնօրէնը «տրուի» կը նշանակէ և այդ մուրհակը կը յանձնուի արկղակալին և պարունակած գումարը արկղէն կը տրուի։ Գաւառներու մէջ ալ նոյն մուրհակը որբերու Տնօրէններուն ցոյց տրուելով, պարունակած գումարը պիտի տրուի որբերու սնտուկէն։ Ետոյ իւրաքանչիւրը Թերեքէին տակը պիտի կնքեն և պիտի ստորագրեն, յայտարարելով որ Թերեքէի տումարին մէջ արձանագրուած իրենց սեփական բաժինները և պահանջքները ամբողջովին առած են. նաեւ դատաւորին ներկայութեանն ալ այդ պարագան պիտի խոստովանին։ Դատաւորը այդ տեղեկագիրը պիտի վաւերացնէ։

Յօդ. 13.— Անչափահաս որբերուն ժառանգ ինկած բաժինը երբ 1500 ղրուշէն վար ըլլայ և ուրիշ ստացուածք մը, եկամուտ մը, կալուած մը կամ պետական պաշտօնարաններէն յատկացուած ամսաթոշակ մը չունենան, և երբ անոնց պաշտպանները կամ խնամակալները պահանջեն, նախորդ յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն մուրհակ առնելով անոնց կը յանձնուի և անոնց ապրուստին ծախսուելու համար արտօնութիւն կը տրուի։ Երբ պահանջուած չըլլայ և կամ նոյն բաժինը վերագրեալ քանակութենէն աւելի ըլլայ, ինչպէս նշանակուած է յետագայ յօդուածներուն մէջ, արդիւնաւորուելու համար, սապէս կը պահուի.—18րդ յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն, կալուածներու վարձքերուն և անհատներէ եղած առնելիքներէն անչափահասներու բաժիններուն վերաբերեալ և Շէրիի դատարաններէն տրուելիք իլմուխապէրները, Կ. Պոլսոյ մէջ որբերու հաշուակալութեան և գաւառներն ալ որբերու Տնօրէններուն կողմէ արձանագրուելէ ետքը, 31րդ յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն, պարկի մը մէջ կը դրուին վերը յիշուած իլմուխապէրին հետ. պարկին վրայ պիտակ մը, թիւ մը ու թուական կը գրուին. ապա այդ պարկերը կը պահուին որբերու վարչութեան պաշտօնարանը գտնուած դրամարկղներուն մէջ։ Կ. Պոլսոյ մէջ արկղակալը և գաւառներն ալ որբերու Տնօրէնները Թէրէքէի տումարին մէջ պիտի արձանագրեն ու նշանակեն անչափահասներու բաժնին պահպանման եղանակը. Նաեւ որբերու Տնօրէններուն կողմէ պաշտպաններուն կամ խնամակալներուն ստորագրած մը պիտի տրուի՝ պարունակող՝ անչափահասներուն բաժինները։ Որպէս զի ներկայ կանոնագրոյն տրամադրութեանց համաձայն, որբերու ստացուածքներու յանձնանձումը ապահովուի, կատարուած գործառնութիւնները դրամարկղութեանց չհանդիպին և հաշիւները միանձն ըլլան, պաշտպանները կամ խնամակալները իրենց կողմէ Կ. Պոլսոյ մէջ փոխանորդ պիտի կարգեն Իտանէի պաշտօնեաները և գաւառներն ալ որբերու Տնօրէնները՝ ստացուածքներուն յանձնանձման համար։ Երբ կալուածի մը գնումը ու փոխանցումը աւելի շահաւոր ըլլալը ըստ Շէրիի հաստատուի, կալուած գնել կամ փոխանցելը ընդունելի պիտի ըլլայ։

(Շարունակելի)

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ՑՈՐԵՆ			Փարա
Առաջին ճերմակ	օխան		50 -
Երկրորդ	»	»	46 -47
Խառն		»	45 -
Զավտարլը		»	43 -44
Կարծր առաջին		»	55 -
» միջին		»	52 -54
» խառն		»	50 - 51
ԱԼԻՒՐ			Ղրշ.
Տեղական գըրմա	Ա. Պարկ		95 -
»	» Բ.	»	94 -

Այսօր 3 վակօն Անատոլըի ցորեն ժամանեց.

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵՆ	Փարա
Շրջականներու համար հաս չօ- գնուած յանձնելի	39-39½
Տեղական սպառման համար	41 -
ԹԵՓ	
Օխան 20 փարա	
ԴԱՐԻ	
Դանուբ քիլէն	16 -17½
Րումէլի և Մէրսին	14½-15½

ՑՈՐԵՆԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

8 Ապրիլ

Նիւ-Եորք		պատրաստ		106.½
»		մարտի	համար	.
»	1908	մայիսի	»	109.
»		հոկտ.ի	»	.
»	907	դեկտ.ի	»	107.
Լիվրբուլ		պատրաստ		8.2⅜
»		յուլիսի	»	.
»		մարտի	»	.
»		մայիսի	»	7.11½
Չիգակօ		պատրաստ		.
»		հոկտ.ի	»	.
»		դեկտ.ի	»	.
Մարսիլիա		պատրաստ		.

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՆԻՍՏԸ

Խառն Ժողովը այսօր գումարուեցաւ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և դեր ատենապետութեամբ Տիրան պէյ Աչնանի։ Ներկայ էին Տ. Տ. Գրիգորիս Յովհաննէսեան և Մովսէս Կէօմիւրճեան Սրբազանները, Տ. Տ. Ղեւոնդ Դուրեան և Գրիգոր Պալագեան Վ.ները և Տ. Սարգսեան, Սանտալճեան, Աչճեան, Ճէպէճեան քհնյ.ները։ Յարութիւն էֆ. Ասլանեան, Վահան պէյ Սուրէնեան, Տիգրան պէյ Աճէմեան, Տիգրան Թոքաթեան և Տիգրան Մանուկեան էֆ.ները։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՐԸ նախընթաց օր Կայս. Պալատ գնաց։

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԸ իր վերջին նիստին մէջ որոշած էր որ Կրօն. Ժողովը իր ներկայութեան կոչէ Տ. Տաճատ վրդ.ը և բացատրութիւններ առնէ անկէ թէ ի՛նչու չընդունիր իրեն առաջարկուած գաւառական պաշտօնները, և դեռ վերջերս ալ ինչո՛ւ հրաժարած է Ուրֆայի առաջնորդութեան պաշտօնէն։ Կրօն. Ժողովը երէկի նիստին մէջ որոշեց իր յաջորդ նիստին կոչել յիշեալ վարդապետը և լսել այդ մասին տալիք անոր բացատրութիւնները։

ԲԱԳՐԱՏԻ Տ. Ներսէս քահանայ Տէր Կարապետեան գրով մը ծանուցած էր Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան թէ իր հրատարակած քարոզագիրքէն 800 օրինակ կը նուիրէ Ազգ. Հիւանդանոցին։ Հոգաբարձութեան խնդրանքին վրայ և Ս. Պատրիարք Հօր յանձնարարութեամբ, օրհնութեան կոնդակ մը ղրկուեցաւ յիշեալ նուիրատու քահանային։

ՍՍՈՅ Մայրավանքին Ժառանգաւորաց վարժարանին տեսուչ Տ. Ներսէս վրդ. Դանիէլեան գրով մը դիմած է Ս. Պատրիարք Հօր և գաւառական պաշտօն մը խնդրած է։

ԴՊՐԵՎԱՆՔԻՆ 200 հատ ապակի նուիրած է Յակոբ էֆ. Անդրէասեան՝ Ռուբէն էֆ. Բէժիշճեանի միջոցաւ։ Ս. Պատրիարք Հօր յանձնարարութեամբ՝ շնորհակալութեան գիր մը գրուեցաւ յիշեալ նուիրատու ազգայինին։

⁂ Փոխ-վանահայր Տ. Բաբգէն Ծ. Վ. Դպրեվանքի մասին Ս. Պատրիարք Հօր ցոյց տուած հոգածութեանց առթիւ ի դիմաց աշակերտներուն շնորհակալութիւններ կը յայտնէ, և այս առթիւ նաեւ Դպրեվանքի մատակարարութեան մասին կարգ մը տեղեկութիւններ կը հաղորդէ։ Զարխափան Ս. Աստուածածնի գմբէթին նորոգութեան ձեռնարկած են Պոլսէն ղրկուած վարպետները։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՐԸ, Սամաթիոյ Թաղ. Խորհուրդին հրաւէրին համաձայն, յառաջիկայ չորեքշաբթի առտու պիտի նախագահէ տեղւոյն Ս. Գէորգ եկեղեցին Արեւագալի արարողութիւններուն և պիտի քարոզէ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ վանքին պատկանող վաքֆ կալուածներէն մէկը այս օրերս ծախուեր է։ Նախընթաց օր երբ Երուսաղէմատան մէջ տեղի կ'ունենար աճուրդի գործողութիւնը, Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Եղիշէ Ծ. Վ. տեսնելով որ իր բաժինը ծախողը ծերունի և աղքատ կին մըն է, կը գթայ և յանուն վանքին 17 ոսկին կ'առնէ և մնացեալը կը նուիրէ այդ կնոջ, քաջալերելու համար վանքին նուիրատու ազգայինները, երբ կարօտութեան մատնուին։

Տ. ԱՂԱՆ Ծ. ՎՐԴ. ՀԱՄԱՄՃԵԱՆ ազգ. նախակրթարաններու համար «Նոր Քրիստոնէական» անուն դասագիրքի մը ձեռագիրը յանձնած էր Կրօն. Ժողովին, որ քննեց զայն և խիստ նպաստակայոր մար գտնելով վաւերացուց ու արտօնեց իբր դասագիրք ազգ. վարժարաններու մէջ անոր գործածութիւնը։ Տ. Աղան Ծ. վրդ.ի այս հեղինակութիւնը երկու հատոր կը բաղկանայ և արդիւնք է մէթոտիկ աշխատութեան մը։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ ԼՈՒՐԵՐ.— Մասկուաբնակ ծանօթ բարերար Աղա Յովհաննէս Ժամհարեանց, իր ամուսինին՝ Տիկին Երանուհիի հետ — որ երկու ամիսէ ի վեր օդափոխութեան համար Եգիպտոս կը գտնուէր — մարտ 10ին Երուսաղէմ ժամանելով իջեւանեցաւ վանքին Մեծ-Օթէլը։ Հետեւեալ օրը, Աղա Յովհ. Ժամհարեանց այցելեց Ս. Յակոբեանց մայրավանքը, և Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացաւ՝ տալով ինքզինքը ծանօթացնելու նախապէս. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը սիրալիր ընդունելութիւն ըրաւ մեծահարուստ ռուսահայ ուխտաւորին, որ յետոյ ծանօթացուց ինքնութիւնը։ Անմիջապէս հիւրընկալ կարգուեցաւ Միաբանական համագումար Ժողովին առաջին Ատենապետ՝ Տ. Սմբատ վրդ. Գազազեան, երբ լսուեցաւ թէ՝ ներկայացող անակնկալ ուխտաւորը՝ Աղա Յովհ. Ժամհարեանց անուանի ռուսահայ բարեգործն է։ Հիւրասենեկապետը՝ նոյն օրը՝ Տէր և Տիկին Ժամհարեանցը առաջնորդեց Ս. Յակովբեանց մայր-տաճարը, յուխտ և յերկրպագութիւն, և յետոյ՝ ի Ս. Յարութիւն՝ ուխտաւորական թափօրին մասնակցեցան։ Յաջորդ օրը՝ Յովսափատեան Ձորը՝ ի Ս. Աստուածածին և ի Ս. Համբարձում ուխտ ըրին, և կէսօրէն յետոյ՝ այցելեցին վարժական պատուիրակ Տ. Վահրամ արքեպս.ի, ըլեւմոնց տեսուչ՝ Տ. Մատթէոս վրդ. Գալըճճեանի և լուսարարապետ Տ. Դաւիթ վրդ. Տէրոոէրեանի։ Իրիկուան՝ Ս. Յակոբայ Ժամարգութեանց ներկայ գտնուելով՝ լսեցին մեծ բարեպաշտութեամբ՝ Թանգարանապետ Տ. Մեսրոպ վրդ. Նշանեանի քարոզը, և այնքան գոհ մնացին՝ քարոզիչին պերճախօսութենէն, որ փութացին շնորհակալութիւն յայտնել Տ. Մեսրոպ վարդապետին, և անոր անունը՝ Աղա Ժամհարեանց նշանակեց իր յուշատետրին մէջ։ Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հայրը՝ ոսկէ խաչ մը՝ Ս. Հռիփսիմէ կոյսի մասունքով և օրհնութեան կոնդակով մը՝ նուիրեց Տիկին Երանուհի Յ. Ժամհարեանցի։ Մարտ 13ին, այցելեցին Վանքին Ժառանգաւորաց վարժարանը, ուր աշակերտները երգերով դիմաւորեցին հիւրերը և յետոյ այցելեցին Ս. Հրեշտակապետի և Ս. Փրկչի վանքերը։ Մարտ 14ին, Մանկունի Սրբազան փոխադարձ այցելութեան գնաց Աղա Ժամհարեանցի՝ Մեսրոպ վարդապետի հետ։ Մարտ 15ին, Ս. Գլխադիրի վանքին մէջ մատուցուած Ս. Պատարագի միջոցին հաղորդուեցան և այդ պատճառաւ շաբաթէ մը ի վեր ծոմապահութեամբ կ'անցընէին օրերնին։ Նոյն օրը, Ս. Պատարագէն ետքը, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ հանդիսաւոր կերպով, ի հանգիստ հոգւոյ՝ Աղա Իսահակ Ժամհարեանցի։ Արարողութիւններէն վերջ, Պատրիարքարանի մէջ նախաճաշի եղան տրուեցաւ ի պատիւ հիւրերուն։ Երկուշաբթի օր Յորդանան պիտի երթան, և յառաջիկայ շաբթուն վերջը պիտի մեկնին Աղեքսանդրիա և անկէ Մոսկուա։

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎԸ գումարուեցաւ երէկ Պատրիարքարանի մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիս Արքեպս.ի։ Ներկայ էին Տ. Տ. Գաբրիէլ և Մովսէս Սրբազանները, Տ. Տ. Ղեւոնդ Դուրեան և Գրիգորիս Պալագեան վարդապետները և Տէր Սարգսեան, Սանտալճեան, Աչճեան և Ճէպէճեան քահանաները։ 1. Դասըմ Փաշայի Տ. Համազասպ քահանան և Թաղ. Խորհուրդը պաշտօնագրով մը գրած էին թէ վեց հոգիէ բաղկացեալ Դպրաց Դաս մը կազմուած է. Ժողովը Դպրաց Դասերու կանոնագրին համաձայն գտնելով այդ ընտրութիւնը, վաւերացուց զայն։ 2. Սիման Հանի Համբարձումեան անուն ազգայինը իր ծննդավայրին Կեսարիոյ Զմմալըի գիւղի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ համար Ընթերցմ բեմերկ պատկեր մը նուիրած ըլլալով, անոր օծման արտօնութիւնը կը խնդրէր։ Ժողովը արժան դատեց յետ սրբագրութեան, արտօնել անոր օծումը։ 3. Աղերդի Առաջն. Տեղապահ Տ. Կորիւն վրդ. Սրապեան շնորհակալութիւն կը յայտնէր իր պաշտօնին մէջ վերահաստատուած ըլլալուն համար։ Ժողովը լսեց ի գիտութիւն։ Ժողովը ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ ամուսնական և ամուսնալուծական խնդիրներով ու իր նիստերը դադրեցուց մինչեւ ապրիլ 22։

ՏՆՏՕՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ երկուշաբթի օր իր շաբաթական նիստը կազմեց Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ անդամներու ամբողջական ներկայութեամբ, և զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներուն տնօրինութեամբ.— 1. Խասգիւղի [illegible] աղջկանց Որբանոցի Տիկնանց Խնամակալութիւնը մատուցած ըլլալով Որբանոցին նախընթաց 1906 տարեշրջանի մատակարարութեան հաշիւները, Խորհուրդը կատարեց կանոնական քննութիւնը և տեսուց հաշիւներու ճշդութիւնն ու կանոնաւորութիւնը, որով մատակարարութիւնը գնահատելի կերպով կատարուած էր, ինչ որ արդիւնքը համարեց Խնամակալութեան ժրաջան գործունէութեան և բարւոք տնտեսութեան։ Հետեւաբար հաստատելով հաշուետումարները, որոնց քննութեան արդիւնքը յայտագրել Ս. Պատրիարք Հօր, խնդրելով որ հաճի հարկ եղած քաջալերութիւններն ուղղել Խնամակալութեան, յարատեւելու համար իր օգտաշատ ծառայութեան մէջ, ի նպաստ Որբանոցին, ուր ծնողազուրկ աղջիկներ ուսում և արհեստ կը սորվին, պատսպարան գտնելով, և որոնք այնքան կը կարօտին բարերար ձեռքերու հոգատարութեանը։— 2. Երզնկայի մէջ տնտեսական Խորհրդոյ ընտրութիւն կատարուած և արդիւնքը տեղեկագրուած ըլլալով, Խորհուրդը արձանագրեց և որոշեց քաջալերանաց գիր ուղղել նորակազմ Տնտեսական Խորհրդոյ, որու անդամներն են՝ Սարգիս էֆ. Բէլլէրեան, Արսէն էֆ. Շէքէրեան, Տրդատ էֆ. Փէշտիմալճեան, Խաչատուր էֆ. Ալթունեան, Վարդան էֆ. Նրախայեան։— 3. Ատենադպիր Ունճեան էֆ.ի տեղեկագրին վրայ, Խորհուրդը պարզեց իր տեսութիւնները Եդիկուլէի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն տնտեսական մէկ տան և ուրիշ տնակներու նորոգութեան խնդրոյն նկատմամբ, և որոշեց յայտագրել Ս. Պատրիարք Հօր՝ իր առաջարկութիւններով մէկտեղ։— 4. Նոյնպէս Ունճեան էֆ.ի կողմէ կատարուելով տեղական քննութիւնը հանգուցեալ Աչըգճեան Սմփանէ կտակուած կրպակին, արդիւնքը տեղեկագրուած էր։ Խորհուրդը հասու ըլլալով պարագաներուն, որոնց նոր կայացուած դիտողութիւնները յանձնելով Ս. Կարապետ եկեղեցիի Թաղ. Խորհուրդին ուշադրութեանը, յանձնարարել որ կատարէ կրպակին վաճառումը աւելի արդիւնաւոր արժէքով, ինչպէս դիտել տրուած էր քննութեան տեղեկագրին մէջ։ Ասոնցմէ զատ Խորհուրդը զբաղեցաւ Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ նախորդ Թաղ. Խորհուրդի հաշիւներուն և Բրնկեանի եկեղեցապատկան կալուածոց վարձքերու խնդիրներով, և վերջնական տնօրինութիւնը վերապահեց իր յառաջիկայ նիստին։

Տ. ՍԱՀԱԿ ԱՐՔԵՊ. ՀԱՃԵԱՆ, ինչպէս ցաւով կը լսենք, դարձեալ ծանրապէս հիւանդացած է և վիճակը տագնապալից է։ Երկու օրէ ի վեր բերնէն արիւն կուգայ, երէկ յանկարծ Ն. Սրբազնութիւն խիստ տագնապալից վիճակի մը ենթարկուած ըլլալով անմիջապէս Տօքթ. Յովհաննէսեան, Տօքթ. Զարիֆեան և Տօքթ. Ճէլալ էֆ.ները կանչուեցան, որոնք քննեցին հիւանդը և հարկ եղած դարմանները ըրին։ Բժիշկները մինչ կ'յուսացնեն. իսկ Հ. Կարապետ Ծ. Վ. Պատանեանը մինչ կը մնայ Ն. Սրբազնութեան քով՝ հարկ եղած խնամքները ընծայելու համար։

ՊԻՐՊԻՐԵԱՆ վարժարանին մէջ այս տարի օգտակար բանախօսութիւններու շարք մը սկսուած է, որ աշակերտներու բարոյական դաստիարակութեան մեծապէս կրնայ նպաստել։ Վարժարանին մէջ թէեւ անկէ առաջ ատենաբանութիւն մը կար երբեմն երբեմն նմանօրինակ բանախօսութիւններ սարքելու, բայց այս տարի աւելի կանոնաւոր կազմակերպութիւն մը տրուած է գործին, և ամէն ամիս, Տնօրէնութեան հրաւէրին վրայ, ուսուցիչ մը աղայոց օգտակար կրօնա-բարոյական նիւթ մը առնելով կը խօսի։ Ներկայ տարեշրջանի ընթացքին, արդէն երեք բանախօսութիւններ տեղի ունեցան։ Վարժարանին ընդհանուր Տնօրէն Պետրոս էֆ. Կարապետեան բացաւ այս բանախօսութիւններուն շարքը, խօսելով կեանքի մէջ յաջողելու պայմաններուն վրայ. երկրորդ բանախօսը եղաւ Օննիկ էֆ. Պէրպէրեան որ պարզեց յիշողութեան կարեւորութիւնը և զայն մշակելու միջոցներուն վրայ ծանրացաւ։ Երրորդ բանախօսն էր Արմենակ էֆ. Ինճէեան, որ անցեալ շաբաթ իրիկուն խօսեցաւ, բնաբան առնելով վարժարանին բարեխնամ հիմնադիր Ռեթէոս Պէրպէրեանի այն խօսքը թէ՝ «Կեանքը վախճան մը չէ այլ միջոց մը. զայն պէտք է լաւագոյն նպատակներու ծառայեցնել»։ Բանախօսը աշակերտներուն բացատրելէ վերջ բնաբանին իմաստը, խօսեցաւ այն կէտին վրայ թէ՝ որպէս զի մենք կարող ըլլանք կեանքը ճշմարտապէս լաւագոյն նպատակներու ծառայեցնել, ինչպէս մեր մարմինը, մեր միտքն ալ պէտք է զօրացնենք։ Յետոյ ըսաւ թէ բանաւորապէս լաւագոյն նպատակներուն գլուխը պէտք է ընդունիլ բարոյական սկզբունքներու համաձայն անձին յաջողութիւնը կեանքին մէջ, և անգամ մը որ մէկը յաջողութիւն գտնէ, այլ պէտք է նաեւ բաժին հանէ իր յաջողութիւններէն, իր նմաններուն, սկսելով ընտանիքէն և հետզհետէ ուրիշներու օգտակար իր գործունէութեան շրջանակը ընդլայնելով։

ՕՐԹԱԳԻՒՂԻ Նորակազմ Դպրաց Դասը ամէն հինգշաբթի առտու Ներքնանակօրէն կ'երգէ Արեւագալի երգեցողութիւնները տեղւոյն Ս. Աստուածածնայ եկեղեցին մէջ, ի ներկայութեան երկսեռ խուռն հաւատացեալներու։

ԻԶՄԻՐԻ ծանօթ ազգայիններէն Տիրան էֆ. Դասպարեան տալի օր մայրաքաղաք հասաւ։

ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ ԵՒԴՈԿԻՈՅ ՄԷՋ

Ժամանակէ մը ի վեր ձեր պատուական օրաթերթին մէջ քաղաքիս ազգ. կրթական գործերուն նկատմամբ թղթակցութիւններ կը կարդացուին, որոնցմով անանուն թղթակից մը ճիգեր կ'ընէ երկու վարժարանները անբարեկարգ վիճակի մէջ ցոյց տալու, այդ առթիւ քննադատելով նաեւ Խորհրդոյս պաշտօնավարութիւնը։ Այդ թղթակցութիւնները ա՛յն աստիճան զուրկ են լրջութենէ և հեռի՝ ճշմարտութենէ որ բնականաբար արհամարհանք միայն շարժած են և պաշտօնական շրջանակներու մէջ ալ ո՛ և է կարեւորութիւն ընծայուած չէ անոնց։ Բայց որովհետեւ Պ. թղթակիցը իր հաղորդած սուտ և խեղաթիւրեալ լուրերուն հետզհետէ ծայրայեղ համեմատութիւններ կուտայ, հարկ համարեցինք յայտնել թէ այդ թղթակցութեանց հեղինակը, որ ինքզինքը կը աքսէ, պաշտօնէ դադրած ուսուցիչ մըն է և դպրոցական ներկայ տարեշրջանին սկիզբը հրաժարող Նախորդ տեսչին հետ ինքն ալ հրաժարելով անկէ ի վեր իր պաշտօնէ դադրելուն վրէժը լուծել կ'աշխատի այսպիսի անարդարանալի միջոցներով, ինչ որ շատ տխուր գաղափար մը կուտայ իր նկարագրին վրայ։ Յիշեալ պարոնը իր մէկ-երկու համախոհներուն հետ մեր վարժարանը վարկաբեկ ընելու և աշակերտները ժէզուիթաց դպրոցը մղելու համար ամէն կարելի փորձեր ի գործ դնելէ վերջ —որուն գրաւոր ապացոյցներն ունինք ի ձեռին— իր վերջին թղթակցութեան մէջ ալ՝ ի մէջ այլոց, մեր վարժարանէն 150 աշակերտ ժէզուիթաց վարժարանը մեկնած ըլլալու խօսքը ասուր մէջտեղ գլորած է, և որ աւելին է՝ չէ խղճահարած ռէքլամ մըն ալ ընելու ժէզուիթաց վարժարանին համար, որ իբրեւ թէ մեր վարժարաններէն շատ աւելի բարեկարգ վիճակ մը ունի եղեր....

Աւելորդ կը համարենք մէկիկ մէկիկ հերքել Պ. թղթակցին մեր վարժարանին և անոր պաշտօնէից մասին հաղորդած ուրիշ շատ մը լուրերը, որոնց բոլորն ալ նպատակաւոր յերիւրանքներ և խեղաթիւրումներ են։ Պարոնին յիշած անկարգութիւնները իր խելապատակին մէջ միայն գոյութիւն ունին և իրականութեան մէջ երկսեռ վարժարանները իրենց նախորդ շրջաններէն ո՛չ նուազ բարեկարգ վիճակ մը կը վայելեն։

Խնդրելով որ ներկայս հաճիք հրատարակել ձեր պատուական թերթին մէջ, խնդրեմ լուսաբանութեան և գայթակղեալ միտքերու շինութեան համար,

Մնամք յարգանօք
Ի դիմաց Գաւառ. Ուսումն. Խորհրդոյ
Վիճակին Եւդոկիոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. Կ. ԹԻՒՅԻՒՃԵԱՆ ՅՈՎՀ. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

ԱԶԴ.— Յառաջիկայ հինգշաբթի, 27 մարտ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը պիտի նախագահէ Ս. Եկեղեցւոյս Արեւագալի երգեցողութեանց և իր հոգեշունչ ու պերճախօս քարոզութեամբ պիտի մխիթարէ բարեպաշտ հաւատացեալները։ Զայս ի գիտութիւն կը ծանուցանենք Թաղիս և ուխտաւոր բարեպաշտ ժողովրդեան։

Սկզբնաւորութիւն ժամերգութեան՝ ի ժամ 2, Արեւագալի՝ 3։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Պալաթու
Ատենադպիր Ատենապետ
ԿԱՐԱՊԵՏ ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ ՍՏԵՓԱՆ Յ. ԹԵԼԼԻԵԱՆ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

ԳԼՈՒԽ Ե.

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՀԱՆԳՆԵՐ

Յօդ. ճխէ.— Թէ ո՛րոնք են պատիւ և վարձք, և որո՛նք պատիժ և տուգանքի ենթարկելու արարքները, ամբողջ կանոնագիրիս պարունակութենէն յայտնի է, և նորէն քաղելու պէտք չկայ։ Միայն կանխենք յիշել թէ պատիւ կամ պատիժ, վարձք կամ տուգանք սահմանելու մէջ, բոլոր ուսուցիչներ պէտք չէ ամենուին կիրք կամ կողմնակցութիւն, աչառութիւն կամ ատելութիւն խառնեն, այլ պէտք է այնպիսի անաչառ ձև մը գործածեն որ թէ՛ պատուաւածը և թէ պատժուածը զգան թէ կանոնն է որ կը գործէ անձին միջնորդութեամբ, և ոչ անձը կանոնի պատրուակով։

Յօդ. ճխը.— Պէտք է նկատի առնել թէ պատիւ կամ պատիժ որոշողներ մեծ աչալրջութիւն պիտի ունենան լաւ կշռելու գործուած արարքը և գործող աշակերտը, գործին հանգամանքները և գործողին բնոյթը, և արդար ու արդիւնաւոր համաձայնութիւն մը պահեն տրուած պատիւին կամ պատիժին ընտրութեան, տեսակին, չափին, տեւողութեան և այլ հանգամանքներուն մէջ, որպէսզի դիտուած նպատակը ձեռք բերուի, թէ՛ աշակերտին և թէ բոլոր աշակերտաց քաջալերութեամբը և ուղղութեամբը։

Յօդ. ճխթ.— Աշակերտներուն տրուելիք պատիւը կամ պատիժը ընդհանրապէս կը հիմնուի իրենց ընթացքին և իրենց աշխատութեան համեմատ օրըստօրէ առնուած նիշերուն գումարին վրայ, և կամ բացառիկ կերպով գործուած մի լաւ արարքին կամ վատ յանցանքին վրայ։ Այս վերջին տեսակը միայն վարժարանական տեսչութեան կամ Հոգաբարձութեան գնահատումին կախուած ունենալուն, հաշիւի կամ կանոնի ենթարկել դիւրին չէ, և կը մնայ իւր բացառիկ բնութեան մէջ, և որպէսզի աւելի յարգ ու նշանակութիւն ունենան, որոշուած է որ տեսչութեան և Հոգաբարձութեան համախորհուրդ որոշմամբ միայն գործադրուին։

Յօդ. ճծ.— Գնահատութիւններու սովորական հիմը կը կազմեն նիշերը, որք կը տրուին իւրաքանչիւր օրուան դասախօսութեանց համար զատ զատ. իսկ բարոյականի մէջ երեք բաժանումներով բարքի վարքի, ճշդապահութեան և մաքրութեան համար։ Արեւմտեան դասերու ալ միւս դասախօսութեանց նման։ Դասախօսութեանց նիշերը կը դնեն դասատուները առանձնայն անաչառութեամբ ուսումնական գնահատման համեմատ. իսկ երբ վարքի կողմէն թերութիւն տեղի կ'ունենայ և կ'ուզեն որ այն նկատի առնուի, նիշին քով Վ. կամ Ճ. կամ Մ. կը դնեն, ըստ վերոյիշեալ երեք բաժանմանց, և տեսուչը ըստ այնմ կը կարգադրէ իւր նիշերը բարոյականի երեք ճիւղերէն ըստ պատշաճի զեղչելով։ Դասատուներ կրնան բերանացի ալ բացատրութիւններ հաղորդել Տեսուչին։

(Շարունակելի)

ՄԱՀ

ԹԸՆԿԸՐ ԵԱՎԵՐ ՓԱՇԱՅԻ

Ցաւով կը լսենք թէ Ելմտական Խորհուրդին անդամ Վսեմ. Թընկըր Եավէր փաշա, երէկ գիշեր իր մահկանացուն կնքեր է Թարապիոյ իր բնակարանին մէջ։ Հանգուցեալին մահուամբ կ'անհետանայ կարեւոր անձնաւորութիւն մը, որ շատ բարձր պաշտօններ վարած է, շատ երիտասարդ տարիքէն մտնելով կայս. Կառավարութեան ծառայութեան մէջ։ Յաջորդաբար Մախսուսէի, Ենտաքարատան, Հանր. Պարտքի և Ռէժիի պաշտօնատանց մէջ երկար տարիներ զանազան կարեւոր պաշտօններ վարած է ձեռնհասօրէն։ Վերջերը Ելմտական Խորհուրդին անդամ էր և իր յայտնած կարծիքներն ու տեսութիւնները կարեւորութիւն ունէին։ Հանգուցեալը, որ Հայ-Հռոմէական համայնքին կը պատկանէր, 98 տարեկան հասակին մէջ կը մեռնի, ընդհանուր ցաւ պատճառելով ամենուն։ Այս տխուր առթիւ մեր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնենք հանգուցեալին պարագաներուն։

"ՕԹԷԼ ՍԱՎՈՒԱ,,

Ի ԲՐԻՆՔԻԲՕ

Այս հանրածանօթ պանդոկը, որ մեծ կղզիի բարձունքին վրայ իր գեղատեսիլ դիրքովը կը հրապուրէ բոլոր այցելուները և ամէն տարի գոհ կը թողու իր բազմաթիւ յաճախորդները, գարնան մօտալուտ բացման առթիւ վերաբացուած է արդէն։ Թէ՛ իր սպասարկութեան կանոնաւորութեամբ, թէ իր ճաշակաւոր ու մաքուր կահաւորումով, և թէ մանաւանդ իր ճաշերուն պէսպիսութեամբ ու ընտիր հանգամանքովը՝ ՕԹԷԼ ՍԱՎՈՒԱՆ առաջին տեղը կը գրաւէ Բրինքիբոյի օթէլներուն շարքին մէջ։

Այս պանդոկին Տնօրէնը, Վարդան էֆ. Վարդանեան ինք անձամբ կը հսկէ իր յաճախորդներուն հանգստաւէտութեանը, կենցաղագիտական փափկութեամբ, և երկու սեռի բոլոր այցելուները մեծապէս գոհ կը թողու։ Այն ընտանիքները որոնք կը փափաքին գարնան ու ամրան եղանակը Մեծ-Կղզիի լաւագոյն օթէլներէն մէկուն մէջ անցունել, կամ առժամապէս բնակիլ հոն, պիտի գտնեն՝ ամէն գոհացուցիչ պայմաններու հետ նաեւ գիներու չափաւորութիւնը։

ԱՄԷՆ ՏԱՐԻՔԷ
ՏՂՈՑ ՅԱՏՈՒԿ
ՔՕՍԹԻՒՄՆԵՐՈՒ
ԵՒ
ԲԱՐՏԸՍԻՒՆԵՐՈՒ
ԱՄԷՆԷՆ ՆՈՐ ՄՕԹԵՐԸ
ԲԱՑԱՌԻԿ ԿԵՐՊՈՎ
Զեղչուած գներով կրնաք գտնել
ԹԻՐԻՆԿ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ
ՂԱԼԱԹԻԱ

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՓԱՐԻԶ, 7 ապրիլ.— Սակարանին մէջ ընդհանուր տրամադրութիւնները չեն փոխուիր և հրապարակին վրայ նախորդ օրերու պէս անգործութիւն կը տիրէ։ Ֆրանսայի դահլիճին ձեռք բերած վստահութեան քուէն ազդեցութիւն մը չգործեց Ֆրանսական Ռանթին գիներուն, որոնք անկման հակամէտ են։ Օտար արժեթղթերու գիները անփոփոխ են։ Օսմ. արժեթղթերու գիները հանդարտ են։ Ռիօ Թինթօ եօթը ֆր. վրայ դրուեցաւ և Գալիա Գարագայըն 455 փակուեցաւ։ Գըլինձը 59.12էն 59.07ի իջաւ։ Կապարի գիները անփոփոխ են։ Լըէյլիի ածխահանքերու բաժնեթուղթերը 340էն 322ի իջան։ Լոնտոնի Սակարանին մէջ անգլիական քոնսոլիտէներու գիները լաւ են։ Միջազգային արժեթղթերու համար գործ չկայ։ Ամերիկեան արժեթղթերու գիները բռնուած են և մէկ քանին ալ մանաւանդ Էրիէին մէկ «բուան»ի չափ բարձրացան։ Հարաւային Ափրիկէի հանքային բաժնեթուղթերու գիները տկար են։

ՍՕՖԻԱ.— Պաշտօնապէս կը հերքուի այն լուրը թէ Պուլկարիա մօտերս հարիւր միլիոն ֆր.ի փոխառութիւն մը պիտի կատարէ։ Պուլկարիա որոշած է իր երկրին պարտքերը հաստատեցնել ներքին ելմտական կարգադրութեամբ մը։

ՀՌՈՄ.— Գերմանիոյ կայսրը ու կայսրուհին, այսօր, պտոյտ մը կատարեցին Մէրճէլլինի մէջ։ Վաղը Պրէնտիզի պիտի ուղեւորին։

ԱԹԷՆՔ.— Հելլենական նաւատորմիղը ճամբայ ելաւ՝ Հոհէնցոլլէրն զրահաւորը դիմաւորելու Քօրֆուի ծովածոցէն մէկ քանի քիլոմեթր հեռուն։ Յունաստանի արքայական ամբողջ ընտանիքը Քորֆու երթալով ժամանակ մը պիտի մնայ նոյն տեղի պալատներէն մէկին մէջ։

ՓԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին մէջ Պ. Բիշօն, այսօր, պատասխանեց Ֆրանսայի արտաքին քաղաքականութեան մասին եղած հարցապնդումի մը։

ԱՆՎԵՐՍ.— Սաքսոնիոյ թագաւորը, այսօր, Անվէրսէն ճամբայ ելաւ դէպի Գերմանիա։

ՀՌՈՄ.— Ֆօն Պիւլօվ իշխանը կիրակի օրը Հռոմ պիտի ժամանէ և շաբաթ մը մնալով ներկայ պիտի ըլլայ Աւագ Շաբթուան արարողութեանց։

—Վատիկանի մէջ կը սպասուի որ ֆօն Պիւլօվ իշխանը Պապին ալ այցելէ, որով աւելի պիտի ամրանայ գերման նախարարութեան համաձայնութիւնը կաթոլիկ կեդրոնին հետ Ռայխսթակին մէջ։

ԱԹԷՆՔ.— Վիլհէլմ կայսրը ուրբաթ օրը Քորֆու պիտի ժամանէ։ Իտալիոյ մայր թագուհին Պարիի մէջ պիտի սպասէ Գերմանիոյ կայսեր և կայսրուհիին։

—Վիլհէլմ կայսեր զաւակներէն մէկը, այս միջոցիս, Տալմացիոյ նաւահանգիստները կ'այցելէ անպաշտօն կերպով։

ՎԻԷՆՆԱ.— Այստեղի ռուսական դեսպանատան կցորդը Սեւ Լերան Նիքոլա իշխանին պիտի հետեւի Պետերսպուրկ կատարելիք ուղեւորութեանը պահուն։ Նիքոլա իշխանը մէկ օր Պերլին մնացած է։

ՍՕՖԻԱ.— Երէկ խանդավառ ընդունելութիւն մը եղաւ Պուլկարիոյ իշխանին և իշխանուհիին, երբ Սօֆիա ժամանեցին։ Բոլոր փողոցները դրօշազարդուած էին։ Քաղաքին կողմէ պատուիրակութիւն մը դիմաւորելու գացած էր իշխանը և իշխանուհին։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Տոլստոյ կոմսին ծննդեան 80րդ տարեդարձը տօնելու համար կազմուած յանձնաժողովը լուծուեցաւ, վասն զի ընտանիքը ուզած է ընտանեկան շրջանակի մէջ տօնել։

ՎԻԷՆՆԱ.— Վիէնէր-Պանք Ֆէրայնի բաժնետէրերու ժողովը ընդունեց վարչական Խորհուրդին բոլոր առաջարկութիւնները և որոշեց ապրիլ 7էն սկսեալ 30 քուրոն շահաբաժին տալ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 24/6 Ապրիլ		
Օսմ. Փոխ. Միացեալ 4 % Ք. Կ.	Օ. Ռ.	103 09
Ամենէն բարձր գին	»	103 12½
Ամենէն վար գին	»	103 05½
Րումէլի Երկաթուղի գոյ	ֆր.	178 25
Ամենէն բարձր գին	»	178 37
Ամենէն վար գին	»	178 12½
ԲԱՑՈՒՄ 26/8 Ապրիլ		
Օսմ. Փոխ. Միացեալ 4 % Ք.Կ.	Օ. Ռ.	103 08½
» » ժամը 6ին Ք.Կ.	»	103 08
Րումէլի Երկաթուղի	ֆր.	178 25
» » ժամը 6ին	»	178 25
Թորաք Կ. Պոլսոյ	»	431 —
Անատ. Երկթ. Պարտ. Ա.տեսք Ք.Կ.	»	513 —
» » Բ.տեսք Ք.Կ.	»	508 —
» » բաժնեթուղթ	Ա. Ռ.	15 82
Շիրքէթի Խայրիէ	»	43 —
Շիրքէթի Խայրիէի Համիթիէ	»	3 85
Օսմ. Ապահ. Ընկ.	»	4 67
Օսմ. Ծխախոտ		19 10
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		8 —
» ժուիսանս		3 80
» պարտաթուղթ		476 —
Թրանսվալ	ֆր.	42 50
Տէրքոսի Ջուրի Ընկ.		314 —
Գալիա Գարա Այտըն Ք. Ք.		455 —
Միտըլլի պանգա	Օ. Ռ.	5 —
Նէճիբ Քէօմիւ Թրամ. բաժնեթղթ.	»	2 —
Սալօնիկի պանգա		131 —
Փորտոսու առանձնաշնորհեալ		32 —
» սովորական		25 —

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 7 Ապրիլ

Միացեալ Օսմ. պարտք.	բաց.	Ա. Ռ.	94 60
	գոց. Ք.Կ.	»	94 50
Րումէլի երկաթուղի		ֆր.	180 —
Թրանսվալ		»	43 —
Օսմ. Կայս. Պանքա		»	724 —
Ռէժիի բաժնեթուղթ		»	440 —
Գալիա Գարա Այտըն		»	455 —
Օսմ. մաքսատուն		»	— —
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	Ք. Կ.	»	96 25
Քրէտի Լիոնէ		»	1165 —
Ռուսական 5 %		»	98 60
Իտալական Ռանթ		»	— —
Սպանիական արտաքին		»	93 60
Չէք Լոնտոնի վրայ		»	25 125
Դրամագլխ. Ֆրանս. Պանքայի		»	3 —

5ՐԴ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ
"ՍԻՆԿԵՐ„Ի
ԲԵՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, Թ. 343, ԱՌԱՋԻՆ ՅԱՐԿ
ԱՄԷՆ ՕՐ ԲԱՑ Է
ՄՈՒՏՔԸ ՁՐԻ
Առաջին կարգի մրցանակի արժանացած Բարիզի 1900ի, Սէն-Լուիի 1904ի, Միլանի 1906ի եւ Պրուսայի 1906ի ցուցահանդէսներէն

Painkiller
Ամէն ցաւերու դարման ամերիկեան համբաւաւոր դեղ։ Կեանքի օրապահիկը այնքան կարեւոր և պիտանի չէ որքան
"ԲԷՆՔԻԼԼԷՐ„Ի (ՑԱՒԱԲՈՅԺ)
մէկ շիշը, որ կարող է բժիշկներու շատ մը այցելութիւններէն ազատ պահել մարդ։
Փորհարութիւն, աղիքներու բորբոքում, որովայնի ցաւեր, ճճիներու և սողուններու խայթուածք, այրուածք, ճզմուածք և այլն ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ ԿԸ ԲԺՇԿՈՒԻՆ։ Կը գործածուի նաեւ յօդացաւի, ջղացաւի եւ ամէն ջղային ցաւերու համար։
Կը ծախուի ամէն դեղարան և Սօսիէթէ Բօ-Օբէրաթիվի քով։
Մթերանոց եւ գործակալութիւն
Պոլիս
ԿԻՒԼԷԹԷՆԿԷԵԱՆ ԽԱՆ
Թիւ 19
52-22

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ
50,000,000 Տրախմի
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր ունի Կ. Պոլիս եւ Լոնտոնի՝ Ղալաթիոյ եւ Պոլսոյ կողմը գտնուող, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Սելանիկ, Իզմիր, Պիրէոն, Բադրաս, Վոլօ, Շիրա, Քալամաթա, Քանէ եւ Քանտիա (Կրէտէ)։

Դրամագլուխն և աւանդ. ձգուած դրամին ու արժեթուղթերուն արժէքը, Օգոստոս ամսուն, կը հասնի 260,000,000 տրախմիի։

Աթէնքի Պանքան կը զբաղի Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններով։ Փոխառութիւններ կ՚ընէ վաճառքներու, արժեթուղթերու վրայ և Եւրոպական Թուրքիոյ վրայ քաշուած փոխանակագիրներ կը զեղչէ։

Աթէնքի Պանքան հաշուընթացներ կը բանայ, չէքեր, վարկագիրներ կը հանէ, հեռագրական հրամանով վճարումներ կը կատարէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքնե, ըստ և արտասահմանի մէջ։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ, թէ՛ մեր հրապարակին և թէ օտար հրապարակներուն վրայ, յաճախորդներուն շատ նպաստաւոր կերպով։

Շատ փոքր վարձքի մը փոխարէն՝ արժեթուղթեր կը պահէ, աւանդի ձեւով և աղուած առնելը եւ առնուելու պայմանով։ Ամէն կարգի կտրօններ կը գանձէ և զեղչի գործողութիւններ կը կատարէ։ Աթէնքի Պանքան հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամուրի խորշեր, փոքր վարձքերով։

Աւանդի ճիւղ

Աթէնքի Պանքան իբր աւանդ. կ՚ընդունի դրամ և արժեթուղթ, սա տոկոսները վճարելով.

Ուզուած ատեն դրամ քաշելու պայմանաւ	3%
Վեց ամսուան համար	3½%
Մէկ տարուան »	4 —
Երկու » և աւելի	5 —

Աւանդ ձգուած դրամները կը վճարուին այն դրամով որով Պանքան ձգուած են։ Տոկոսները կը վճարուին ամէն տարուան Յունուար 2ին և Յուլիս 1ին։

Մասնաւոր տետրակներ՝ 4% տոկոսով

Աթէնքի Պանքան իր յաճախորդներուն մէջ փոքր դրամատէրեր ունենալով և փափաքելով ամէն դիւրութիւն ընծայել, անոնց տրամադրութեան տակ կը դնէ մասնաւոր աւանդներու տետրակներ, որոնց մէջ կրնան արձանագրել առ առաւելն 100 ոսկիի աւանդ գումար մը։ Այդ դրամը 4% տոկոս կը բերէ և մասնակի վճարումներ կը կատարուին, առնուազն ղրուշ 52 ոսկեդրամ։ 50—27

Cie RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ճամբորդութեան մեկնելիքներ
Մարտ

Գշ. 25|7 Պիրէոն, Աղեքսանդրիա, միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բոր-Սաիտ եւ Սուրիոյ նաւահանգիստներու մեկնող շոգենաւերուն հետ։

Գշ. 55|7 Օտեսա ժամը 4ին։ Հաղորդակցութիւն Խրիմ-Կովկաս, Խրիմ-Ազով, Օտեսա-Քերսոն, Օտեսա-Նիքոլայեվ գիծերու շոգենաւերուն հետ։

Դշ. 26|8 Սեւաստոպոլ ժամը 10ին։

Եշ. 27|9 Տարտանէլ, Միթիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սաիտ, Աղեքսանդրիա, իրիկուան ժամը 4ին։

Շբ. 29|11 Օտեսա, ժամը 12ին։ 50—14

ՇԻՐՔԷԹԸ ԽԱՅՐԻԷՏԷՆ

15,000 մէթրօ ինճէ տասմա
1,500 » գալըն տասմա
20 Թօփ մէրմէր չուհի
20 » ամէրիգան պէզի

Պալաթէ մուհթաճ օլան էշեալարըն միւնագասալարը պիրլէճէ Թալիպ էօնտէրինտէ Թէգզիպ էօլունաճաղընտան Թալիպ օլանլարըն նումունէլէրի կէօրմէք իչին Շիրքէթը Խայրիէնին միւրաճաաթ իւլէմէլէրի իլան օլունուր։

22 մարտ 1324 Միւտիրիյէթ

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ՝ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոս. 2|14 եւ 1320 Սեփէր 20 թուականի ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նոյըլը խան, Հէզարէն փողոց, Թիւ 16, Քօօբէրաթիվ վաճառատան դիմաց, կամ հետեւեալ հաւաքիչներուն

Պոլիս, մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս, Մ. Ի. Սառօք, Շէյխ Իւլ Իսլամ խան, Պահճէ Գաբու Թիւ 10։
Պոլիս, Ապտի պէյ եւ Ընկ. Վէզնէճիլէր փողոց։
Պոլիս, Գ. Ս. Այմէլեզլու, Լիմոն-խանը, Պահճէ Գաբու, Իզմիր փողոց։
Գատըգիւղ, Աղեքսանդր Անաստասիատէս չարշըյի հրապարակ։
Գումգաբու, Մ. Ա. Ֆնդըքեան, Մուսա Համամաքեան։
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմիրճի։
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց
Երենգիւղ, Թէօտոս Իօանիտէս, Նամազկեահի մօտ։
Շիշլի, Մ. Ի. Ռոսի, Պէօյիւքտէրէ ճատէսի, Թիւ 137։
Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրեանց, Թիւ 12, Թիւնէլ խան։
Մեծ Կղզի, Րէսուլ էֆ.։
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անկէլիտէս, կայարանի հրապարակ։
Սան Սթէֆանօ, Բէշչէճեան էֆ.։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

Ս. ՇԹԱՅՆ

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ
ԲՈԼՈՐ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
1908Ի
ԳԱՐՆԱՆ
ՈՒ
ԱՄԱՌԱՆ

- Զգեստներ՝ արանց, կանանց եւ տղոց համար
- Գլխարկներ՝ «Իդալ»
- Անգլիական եւ Ֆրանսական պօնէրի
- Վիեննական սապիկներ
- Ամերիկեան կօշիկներ
- Մարօքէնէ նուրբ առարկաներ
- Նուրբ անուշահոտութիւններ
- Ճամբորդութեան առարկաներ
- Պերճանքի առարկաներ
- Փողկապներ, ձեռնոցներ, հովանոց, հովանի

ՇԹԱՅՆ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ ՄԷՋ
ՂԱԼԱԹԻԱ ԵՒ ՊՈԼԻՍ

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Կը բուժէ հարբուխը, կուրծքի բորբոքումները, յօդացաւը, ճմլում, վէրք եւն. ամենամ դեղ այտուցքներու և կոշտի համար։

Կը գտնուի բոլոր դեղարաններու մէջ. փնտռել մեր ստորագրութիւնը։ 18—17

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՔՈՒԻԲՕՆՆԵՐՈՒ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Համիտիէ Ճատտէսի, Սիրքէճի, Պոլիս, Բէօքրիւլի խանի տակ,
Թիւ 24
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՀԱՍԱԾ ԵՆ

2400 ՔՕՍԹԻՒՄՅՈՒ	800 ԲԱՐՏԸՍԻՒՅՈՒ
1000 ԲԱՆԹԱԼՕՆՅՈՒ	300 ՍԵՒ ՈՒ ԳՈՐՇ ԳՈՅՆԵՐՈՎ ԶԳԵՍՏՅՈՒ
3000 ԺԻԼԷՅՈՒ-ՖԱՆԹԻԶԻ	200 ՔՕՍԹԻՒՄ-ԹԱՅԵԼՕՐՅՈՒ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

Գիները անփոփոխ են և իւրաքանչիւր քուբոնի վրայ նշանակուած։ Կը բաւէ այցելութիւն մը տալ այս վաճառատունը, համոզուելու համար թէ իրենց իրական արժէքին և լաւ տեսակին կէսը միայն կ՚արժեն։ Կիրակի օրերը մինչեւ ժամը 9 բաց է վաճառատունը։

Գաւառները նմուշներ կը ղրկուին, եղած խնդրանքի վրայ։ 10—4

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— Հանր. Պարտքի վարչութիւնը կը յիշեցնէ հարկատուներուն թէ անհատներու կողմէ պատրաստուած, փակցուած կամ կախուած և կամ տարբեր կերպով հրապարակաւ ցուցադրուած այն ծանուցումները, որոնք թուղթէ ու խաւաքարտէ զատ ուրիշ բաներու վրայ գրուած են, Դրոշմատուրքի կանոնագրին Թ. յօդուածին 94րդ թիւին մէջ կանխատեսուած տարեկան տուրքերուն ենթակայ են։ Այդ տուրքին վճարումը, նոյն կանոնագրին 55րդ յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն, պէտք է կատարուի իւրաքանչիւր ելմտական տարւոյն սկիզբը։ Հետեւաբար՝ հարկատուներուն կը ծանուցուի թէ երկու ամիս պայմանաժամ տրուած է իրենց՝ 1908 մարտ 1էն սկսեալ մինչեւ ապրիլ 30 (Հ. Տ.)։ Այդ միջոցին հարկատուները պարտին ներկայանալ Ղալաթիա Դրոշմատուրքի գրասենեակը, հարկ եղած օրինական ձեւակերպութիւնները կատարելու համար, որոնք կանխատեսուած են Դրոշմատուրքի կանոնագրին Դ. մասին Գ. գլուխին մէջ։ Այդ պայմանաժամը անցնելէ յետոյ՝ տարեկան դրոշմատուրքը չվճարուած բոլոր ծանուցումները պաշտօնէն պիտի նկատուին և տուգանք պիտի առնուի իւրաքանչիւր ծանուցումէ, Դրոշմատուրքի կանոնագրին 38րդ յօդուածին համաձայն։ Շփոթութիւն չպատճառելու համար՝ Օսմ. Հանր. Պարտքի վարչութիւնը կը յիշեցնէ հանրութեան թէ տարեկան դրոշմատուրքի այն վճարումները որոնք մինչեւ 1908 փետրուարի վերջը (Հ. Տ.) կամ 1323 ելմտական տարւոյն սկիզբը կը կատարուին, միեւնոյն տարւոյն կը վերաբերին, ինչ որ ալ ըլլայ այն թուականը, ուր կատարուած է վերջին վճարումը։ Ուստի շահագրգռողները, ամէն պարագայի մէջ, 1324 ելմտական տարւոյն համար նորէն վճարում կատարելու են վերեւ յիշուած պայմանաժամի միջոցին։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

28/10 փետր. 1908 60—34

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1908 մարտ 3էն (Հ. Տ.) սկսեալ ցնոր տնօրինութեան 7

Վոսփորէն Կամուրջ

11 30 Զնկ պէյլ գուզ պշկ
11 30 Պէպ արնվ գրչ օրթ պշքթ
11 20 Պէյք բաշ չուպ գանլ ա.հս գնտ պշկ։
11 20 Ենմ մէս պքտ Թար Ենք միրկ
12 Գուզկ Սկտ.
12 Ա հս գնտ պէպ արն վնք չնկ պյլ գզկ պշկ։
12 Ենք սԹՆ միրկ ը.հ.ս պէպ անվ գրչ օրթ Պէշկ։
1 Օրթ Գզկ։
12 15 Ենմ մէսպ պէյքտ Թարպ Ենք միրկ պշքթ։
12 30 Պյգ բաշ չպք գանլ ա.հսար գնտ պէշ։
12 50 Ը.հս պէպ արն գրչ օրթ պշկ։
12 40 ՍԹԷՆ գանլ միրկ ա.հս գանտ վնք չէնկ Պէյլ գուզ պէշքթ
1 35 Արն. գ չ օրթ.
12 50 Ը.ա.գվգ ԵԷՆ մէս պէօ Թրպ Ենք սԹՆ միրկ ը.հս պէպ
1 30 Պէյգգ բաշ չուպլ գանլ ա. հս գնտ պէշկ։
2 15 Գզկ սկտ։
2 15 Պէպ արնվ գրչ օրթ պշկթ.
2 10 Ա.հս. գնտ պէպ վնք չէնկ պէյլ գզկ պշկ
2 Ենմ մէս Պյքտ Թրպ Ենք սԹՆ միրկ ը.հս պէպ Պշկ։
3 Գրչ չնկ պէյլ գուզկ. պշկ։
3 Պէպ անվ գրչ օրթ պշքթ։
2 Ը ա.գվ Ենմ մէսրպ պէյքտ Թար Պէյք բաշպ չուպք գնլ ա.հս գանտ պէշկ
3 Ենմ մգրպ պէյքտ Թար Ենք ՍԹՆ միրկ ը.հս պէպ պշկ։
3 45 Ա. հսար. գանտ. պէպ վնք. չէնկ պէյլպ. գուզ. պէշկ։
4 15 Պէպ արն գրչ Օրթ պշկթ.
5 5 Օրթ Գզկ. պշկ։
4 45 Պէյք Բաշ Չպք գնլ ա.հս գնտ վնք չնկ պէյլ պշկ.
4 30 Եէնմ. մէսր. պյքտ. Թրպ.Ենք. սԹՆ. միրկ ը.հս պէպ արն գրչ Օրթ պէշկթ։
6 10 Գրչ Չնկ Պէյլ օրթ գզկ պշկ։
6 20 Պէյք. բշպ. չպք. գանլ. ա.հս. գնտ. պէպ։
6 15 ԵԷնմէլ. մսպ. պէքտ. Թարպ. Ենք. սԹՆ. միրկ ը.հս. պէպ արնվ. գրչ. օրթ. պէշկ։
8 10 Ա.հսար գանտ Պէպ արնվ չնկ պէյլ օրթ գզկ պշկ։
8 Ենմ. մէսր.պյքտ. Թրպ. Ենք. սԹՆ. միրկ. ը. հսար պէպ. արնվ. գրչ օրթ. պշկթ.
8 10 Պէյքրգ բաշ Ենք Գնլ միրկ ա.հս գնտ պէպ արն վանիք. չնկ պէյլ օրթ գզկ պշք
7 57 Ը. ա. գավ. Ենմ. մէսր. պէօյք. Թրպ. պյգ. բաշպ. չ.պք. գանլ. ա. հսար. գանտ. վնք չէնկ. պէյլպ. գուզ. սկտ։
10 5 Պշկ Գապ սկտ.
10 35 Գանտլ պէպ Պէշկ։
10 50 Չնկ պէյլ գզկ
10 30 Պէյքրգ բաշ Չպք գանլ միրկ ա. հս գանտ
9 45 Ենմ. մէսպ. պյքտ. Թար. պէյգ. Ենք. սԹՆ միրկ. ը.հս. պէպ. արն գրչ օրթ պշկ
11 10 Պէյլ Օրթ գզկ պշկ։
1 10 Ա հս գնտ պէպ արն չնկ պէյլ օրթ գզկ պշկ
11 30 ԵԷՆմէ. մէսր. պէօյք Թրպ Ենք Մրկ. պէպ արնտ. պշկ։
12 5 Պէշկթ. սկտ.

Կամուրջէն Վոսփոր

11 Սկտ. պէյլ չնկ։
12 15 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը. հս. միրկ. սԹՆ. եէնք. Թար. մէս. Ենմ. ը. ա. գավգ
12 20 Պէպէք Ը Հիսար
12 35 Գուզկունճուք Օրթաքէօյ
12 45 Պէշքթ Գուզկ Օրթ Չէնկ Գրչ Արնվ
1 15 Պշկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վնք. գանտ. ա. հսար գանլ. չուպ. բաշ. պէյգ. Թարպ. պքտ մէս. Ենմ.։
1 30 Պէպ Գնտ ա.հս
1 35 Պէշքթ գրչ ար վ պէպ
1 40 Պէշկ սկտ գուզկ։
2 Պէշկ. պէյլ չէնկ արն պէպ.
2 15 Պէշկթ. օրթ գուչչ արնվ պէպ ը.հս միրկ սԹՆ Ենք Թար պէյք մէս Ենմ
2 30 Պէշքթ պէյլ չէնկ գրչ
3 Պէշքթ գուզկ պէյլ չէնկ վնք գնտ ա.հս Գանլ չուպք բ.պաշչէ պէյքօգ
3 05 Պէպ Գնտլ ա.հս.
3 35 Պէպ
3 30 Գապթ. Պէշկթ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արն վնք պէպ գանտ. ա. ը. հս. միրկ. գանլ. սԹՆ Ենք. բշպ. պէյքօգ.
4 Պէշկ. օրթ. գրչ արնվ. պէպ. ը.հս. միրկ. սԹՆ Ենք Թ ր պէօյք. մէս. Ենմ.
4 30 Պշկ Գուզկ ՕրԹ.
5 Պէշկ. գուզկ պէյլ չէնկ վնք գանտ ա. հս. գանլ չպք բաշ պէյք Թար պէյքտ մէս Ենմ
5 0 Պէշկ գուզ Օրթ գրչ.
6 Պէշկ օրթ գրչ ա նվ պէպ ը.հս միրկ սԹՆ Ենք Թար պէյքտ մէս Ենմ ը.ա.գավ։
7 10 Պէպ. գանտ. ա.հսր. միրկ. գնլ. չուպ. Ենք. բաշ. Պէյքոգ։
7 Պէշք. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արն. Պէպ. գնտ. ա.հս։
8 Պշկթ. Օրթ գրչ արն. պէպ. ը.հս. միրկ. սԹՆ Ենք Թրպ. պէօյք. մէս. Ենմ.
8 45 Պշկ. գուզկ պէյլ չէնկ վնք գնտ ա. հս։ միրկ. գանլ. չուպ բշպ. պէյքոգ.
9 30 Պէշկ. գուզ օրթ պէյլ չնկ արն պէպ գնտ
10 Պէշկ պէպ ը.հս միրկ սԹՆ Ենք Թար պյքտ մէս Ենմ։
10 15 Պշկթ Գզկ պէյլ չնկ։
10 20 Պէշկ գզկ օրթ գրչ արն վպէպ ա.հս։
10 30 Պէշկ գնտ ա.հս գնլ չպք բշպ պյքոգ Թար մէս ը.ա.գավ։
10 45 Պէշ պէյլ։
11 Պշկ պէպ ը.հս միր սԹՆ Ենք Թար պքտ մէս Ենմ
11 10 Պէշկ. գզկ պէյլ չէնկ վնք պէպ
11 15 Պէշկ. օրթ. Գուչ անվ պէպ գնտ ա.ը.հս միրկ սԹՆ։
11 40 Պէշկթ. գնտ. ա. հս. գնլ. չու. բշպ. պէյքոգ
11 55 Պէշկթ.էն սկտ. գզկ։
11 55 Գուզ. պէյլ. չնկ. արն վան. գնտ ա.հս.։
12 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը.հսար. միր. սԹՆ Ենք։
12 05 Պշկ. միկ. Ենք Թար պէօյ. մէս. Ենմ։
12 30 Սկտ գուզկ. ՕրԹ։
12 50 Պէշկկ.էն սկտ գզկ.
12 50 Գուզ գրչ արնվ. պէպ ը.հս միկ սԹՆ Են. պէյքոգ
12 55 Պշկ պէյլ չնկ գնտ ա.հս գնլ չու բաշ պէյք
1 Պշկ. ՕԹք ԵԷՆք. Թրպ. պէօյք. մէս. ԵԷնմ։

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Նաւանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1669	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Մարթէլլօ	3709	Սաֆօ	1119
Ալէփփօ	3607	Տոմինօ	938	Հինտու	3720	Մէրանօ	3557	Սպէրօ	1735
Անճէլօ	1541	Տաւրօ	2383	Հորացիօ	1600	Միլօ	1057	Սիլվիօ	119
Արիոսթօ	2277	Տրուգօ	1718	Հումպէր	595	Մոնթէպէլլօ		Սպէրօ	1203
Պասանօ	1822	Տինամօ	504	Իտահօ	2354	Մուրիլլօ	3419	Թասսօ	1323
Պորոտինօ	1264	Էտտօ	3464	Իտալօ	5540	Նէգօ	1933	Թ. Ուիլսըն	1546
Պըֆֆալօ	4481	Էլտորատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օտօ	4100	Թօրքօ	3327
Գէլլօ	1371	Էրատօ	1841	Քիլէօ	1053	Օթէլլօ	4036	Թոլէտօ	1470
Գոլոմպօ	1837	Ֆերօ	954	Քոլփինօ	2307	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	242
Գարլօ	1244	Ֆինլանտ	1828	Քասօ	1700	Օսթէրմօ	1637	Վասկօ	1914
Գատօ	1094	Ֆլամինկօ	349	Լէօ	1053	Բօլօ	510	Վոլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէանտրօ	2272	Ըռելգօ	3329	Վ. Ուիլսըն	239
Սոնէթթօ	1831	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռինալտօ	1553	Եէտօ	1350
Գոլորատօ	4235	Կիթանօ	1143	Լորենցօ	3191	Ռօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գոնտօ	2905	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօմէօ	1789	Թօրօ	
Գարսօ	895	Կուանօ	1695	Մարէնկօ	1273	Ռօզարիօ	136	Մալօն	

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են.

Միֆասօ շոգենաւը, Նաւապետ Թօրր։
Քլուրօ շոգենաւը, Նաւապետ Պէլլինկ։

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուին.

Թօֆիօ շոգենաւը, Նաւապետ Ֆարն, ապրիլ 9ին։
Քոլէնգօ շոգենաւը, Նաւապետ Պրանթօն, ապրիլ 15ին։

Դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՕՍ
Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 10 50—3

ԻԼԱՆ

Խազինէի Խասսայի Շահանէ

Խազինէի Խասսայի Շահանէ հաթապ տոպարը իչիւն պիր սէնէի քամիլէ զարֆընտա միւպայաա օլունաճագ հաթապըն պէհէր իսկէլէ չէքիսի մէճիտի նիրմի նիսապը իլէ նիրմի ղուրուշ թալիպի էօհտէնտէ օլուպ մահը հալին նիրմի տօգուզունճու ճումա էրթէսի կիւնիւ իհալէի էվվէլիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան չէրաիթը միւթէֆէրրիաը անլամաղ վէ միւնագասայա տախիլ օլմաղ իսթէյէնլէրին նիզամէ մը նիսպէթինտէ թէէմինաթ աքչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթասհիպէն Խազինէի Հէլիլէի միւշարիլէյհանա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 22 մարթ 324 3—1

⁂

Խազինէի Խասսայի Շահանէ հաթապ տոպարը իչիւն պիր սէնէի քամիլէ զարֆընտա միւպայաա օլունաճագ մանկալ քէօմիւրիւ մէվգըի միւնագասայա վազ օլընաճաղընտան չէրաիթը միւթէֆէրրիաը անլամաղ վէ միւնագասայա տախիլ օլմաղ իսթէյէնլէրին նիզամէ մը նիսպէթինտէ թէէմինաթ աքչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէյի միւսթասհիպէն Խազինէի Հէլիլէի միւշարիլէյհանա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 22 մարթ 324 3—1

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ

BANQUE DE SALONIQUE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10,000,000 Ֆր.
ՎՃԱՐ. ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1906ին
8,000,000 Ֆր.
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1906ին
3,700,000 Ֆր.
ԿԵԴՐՈՆՆ Է ՍԵԼԱՆԻԿ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Գավալա, Կ. Պոլիս (Ղալաթիա և Պոլիս), Մանաստըր, Սկիւպ եւ Իզմիր։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ խնամով կը կատարէ Կ. Պոլսոյ, Եւրոպական Թուրքիոյ ու Ասիոյ և Եգիպտոսի հրապարակներուն, ինչպէս նաեւ միւս օտար քաղաքներուն վրայ քաշուած փոխանակագիրներ։ Չէքերու հաշիւներ կը բանայ։ Արժեթուղթերու վրայ փոխառութիւններ կ՚ընէ։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ եւրոպական բոլոր հրապարակներուն վրայ։ Չէքեր ու վարկագիրներ կը հանէ Թուրքիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներուն վրայ։ Աւանդներ կ՚ընդունի ի տես վճարելի և 3, 6, 9, 12 ամսուան որոշ պայմանաժամերով։ Վերջապէս սեղանաւորական ամէն գործառնութիւններ կը կատարէ լաւագոյն պայմաններով։ Պանք տը Սալօնիք փոքր վճարումներու համար ալ Խնայողական Սնտուկ մը ունի, շատ նպաստաւոր պայմաններով։ 50—23

ԻԼԱՆ

Տար-իւլ-Աճէզէ չամաշըրխանէսինտէ խարիճտէն Թաթհիր իթթիրիլէճէք չամաշըրըն անաուրաթը Թաթհիրիյէսինէ Թալիպ իմրա գըլընըպ զիրտէ էօամիսի միւնագասայէ չամաշըրլար փիհաթը մուհարբէզէ իլէ Թաթհիր իտիլիր։

Իւթիւ, գօլա եաբըլըր

Շուպէսի Պէյ Օղլունտա Սանքըզ Աղաճը սօգաղընտա 15 նումէրօտա տըր։

Թասիլի իճրա խիլէն իւճրէթ.—

Զարչաֆ 30 փարա, կէճէլիկ էնթարի 1 ղուրուշ, չօրապ չիֆթ 10 փր., գարեօլա էթէքլիյի (60 փարա) գօլալըսը 3, սօֆրա էօրթիւսի 1, եաթագ էօրթիւսի 2, սիւալիւ իչ ֆիսթանը (գօլալը) 2.20, եագա 10 փր., իչ ֆիսթանը սատէ 1, գօլլուգ չիֆթի 20 փր., փէնէ կէօմլէյի 1, թիւլ բէրտէ գօլալըզ 30 փր. վէ գօլալը 2.20, պէհազ էլէկ 2, բանթալօն գօլալըզ 20 փր. վէ գօլալը 2.10, իչ կէօմլէյի 20 փր., քօրսաժ 10 փր., էթէքլիք 1, քամզօլա 30 փր. գօլալը 2.20, եաօթըք եիւզիւ 20 փր., քիւչիւք չապգա գօլալը 5. բիքէ չօճուգ չապգասը 2.20, ըէնկլի վէ պէհազ չօճուգ քօսթիւմլէրի 3. ըէնկլի վէ պէհազ չօճուգ քօսթիւմլէրի պիւ Թագըմ 5, բօպ տը չամպըը 2.20, խըրգա 2, սօն 20 փր., ֆանէլա 20 փր., սէրվիէթ 10 փր., հաւլու 10 փր., համամ իչուն 30 փր., բէշթիմալ 30 փր., պուրնուզ 2. բրօթէլա 15 փր., ալաթուրգա էօնլիւք 15 փր., քանաբէ էօրթիւսի 30 փր., սանտալիա էօրթիւսի 20 փր., եաղլըք քէթէն քօսթիւմ (Թագըմ) 10, հէր նէվ ճաքէթ 5, էրքէք բանթօլու 5, գաւըն քօսթիւմի 10, գրավաթ 10 փր., Թօրչօն 10 փր., մէնտիլ 10 փր., եօրկան 5։

«ԱՐԵՒԵԼՔԻ» ԹԵՐԹՕՆԸ (125)

ԺԱՔ ՊՐԻԷՆ

ԴՐԱՄ ԵՒ ՍԷՐ

ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆԸ

Դ.

Ակներեւ էր անոր չգիտնալը, բայց ինչ պարագաներու հետեւանքով։ Միլու չփընտռեց անոր պատճառը։ Կը բաւէր որ Մարթի տեղեակ չըլլալը հասկցած էր։ Հետեւաբար կրնար մանկամարդ աղջկան հետ սակարկութեան մտնել, խոշոր միջնորդչէք մը առնելով այն հարստութենէն զոր պիտի կրնար շատ դիւրաւ երեւան հանել։ Բայց ուրիշ տարտամ և տակաւին խուսափուկ ծրագիր մը յղացած էր։ Քանի որ Մարթ տեղեկութիւն չունէր հօրը անցեալէն և հարստութենէն, միջոց մը չէ՞ր կրնար գտնել ամբողջովին իւրացնելու հանգուցեալին ժառանգութիւնը։ Միլու որոշում մը տալու կը վարանէր։ Պէտք էր խորհիլ այդ մասին, հաշիւներ ու կարգադրութիւններ ընել։ Թերեւս վտանգաւոր, անստոյգ ու անկարելի բան մըն էր։ Ուզեց ապագային վերապահել ատիկա։

— Օրիորդ, չեմ գիտեր թէ վերջին երկու-երեք տարիները ինչպէս էր ձեր հայրը. բայց հինգ-վեց տարի առաջ շատ հարուստ էր, և միջոցը ունիմ շատ մը հաւկընելու այն կացութիւնը ուր կը գտնուէր մեռած ատեն։ Մարթ սաստիկ յուզուած չյայտնեց, բայց Օրիորդ Ճուլիա փութաց գոչել.

— Օ՛հ, ըրէ՛ք այդ բանը. եթէ գիտնայիք որ ինչ տխուր բան է օրիորդը վարժուհի տեսնել...

— Լաւ՛ աղջիկ Ճուլիա. մենէ աւելի դժբախտներ կան դեռ։

— Օ՛հ, օրիորդ, գիտեմ թէ անկարող էք որտանց յայտնելու, բայց այս յոգնութեանց ու զրկանքներուն ալ չէք վարժուած։

— Եթէ հարստութիւն մը գտնեմ ձեզի, հարկաւ հաճոյք պիտի զգաք և կ՚ենթադրեմ որ երախտապարտ պիտի մնաք ինծի։

— Պարո՛ն, պէտք չունիմ որ հարստութիւն մը գտնէք ինծի, որպէս զի երախտագէտ ըլլամ ձեզի։ Փափաքնիդ միայն կը բաւէ զիս երախտապարտ կացուցանելու։

— Սակայն տարբերութիւն կայ փափագին և իրագործումին միջեւ։ Եթէ յաջողէի, այն ատեն...

Միլու շրթունքները խածաւ. քիչ մնաց որ պիտի ըսէր.

— Միջոց պիտի ունենայիք ձեր երախտագիտութիւնը յայտնելու։

Բայց ինքզինքը զսպեց։ Թէեւ կը նախընտրէր ուրիշ կարգադրութիւն մը ընել, սակայն սա է պատճառ չունէր ցոյց տալու իր շահախնդրական նպատակը։ Այդ պարագային՝ Միլուի անհաճոյ չէր թուեր անշահախնդիր բարեկամ մը մնալ Մարթի և Ճուլիայի հանդէպ։ Մեկնած ատեն ըսաւ.

— Վստահ եղէ՛ք իմ վրաս։ Մարդկայնօրէն ինչ որ կարելի է, պիտի ընեմ, և կը յուսամ թէ բարի լուրեր պիտի հաղորդեմ ձեզի։

Միլու սանդուխին սարբը հասած էր, երբ Օրիորդ Ճուլիա դիտել տուաւ.

— Մոռցանք իր անունը հարցնելու։

Ե.

Միլու կը խորհէր այդ գործին վրայ և ամէն տեսակէտով կ՚ուսումնասիրէր զայն։ Իր քննութեան արդիւնքը սա եղաւ որ Միլու ակներեւ կը նկատէր թէ Բիէր Մօրանի հարստութիւնը, — Էթիէն Լօրպէրի յանձնուած համբաւաւոր թղթապանակին մէջ պարփակուած և այդ սեղանաւորին արկղամուրը դրուած, — այն երջանիկ մահկանացուին կը սպասէր, որ պիտի գար պահանջել զայն։ Միլու նոյն իսկ կը խորհէր թէ այդ թանկագին գաղտնիքին տէր ըլլալուն, կրնար ձեռք բերել հարստութեան մէկ մասը և ամբողջութիւնը։ Երկու գործողութիւն միայն կարելի կը նկատէր, և այդ երկուքէն մէկը ընտրելու կը վարանէր։ Մարթի հօր միլիոնները երեւան հանել և մանկամարդ աղջկան հետ բաժնել, անհաճոյ կը թուէր Միլուի։ Մարթ շատ ազնիւ բնաւորութիւն մը ունենալուն, Միլու առաւելութիւն կը զգար անոր նկատմամբ։ Թէեւ իր ըրած գործը շահախնդրական ըլլար, բայց համեմատաբար պարկեշտ և տեսակ մը առեւտրական գործ կրնար համարուիլ։

Արդ՝ Միլու այն խաղամոլներէն էր, որոնք ո՛չ միայն կ՚ուզեն միշտ շահիլ, այլ և ի՛նչ կերպով որ ըլլայ։ Իր բոլոր բնազդները դէպ ի աւելի կնճռոտ ու աւելի հանճարեղ միջոց մը կը ձգտէին։ Մարիէթ կատակերգութեան մը մէջ Մարթի դերը կատարած էր, ասոնց սա է շահ ձեռք բերելու, մասնաւոր պարագաներու և Լիւսիէնի ձախողութեան բերմամբ։ Ինչո՞ւ համար Մարիէթ նոյն դերը չկատարէր նորէն։ Ինչո՞ւ համար Մարթի անունով Բիէր Մօրանի հարստութեան չտիրանար։

— Միլիոնատէր ըլլալու չափ գեղեցիկ է ան, կը խորհէր Միլու ժպտագին, և հարուստ կնոջ մը չափ ալ տխմար կրնայ ըլլալ։

Այս մտածումներուն մէջ թողուած մեր բախտախնդիրը Պալոնեի անտառին նաւով բազմամարդ մասերը կը պտտէր։ Ցանկարծ սկսաւ մեղմաձայն խօսիլ.

— Մանչս, քիչ մը կամաց խօսէ՛, որպէս զի անմտութիւններ չփախցնես բերնէդ։ Ոչ մէկ տարբերութիւն կայ քեզի վերաբերող հարստութեան մը և Մարիէթի վերաբերող հարստութեան մը միջև։ Միեւնոյն անձը կը կազմէք Մարիէթ և դուն։ Բայց ո՞վ կրնայ գուշակել ապագան։ Կրնայ արկածի մը զոհ երթալ այդ խեղճ աղջիկը և դուն օրինաւոր ժառանգորդը չես։

Միլու գլուխը ցնցելով յարեց.

— Դիւրին կարգադրուելիք գործ մըն է ատիկա. կ՚ամուսնանանք։ Բայց որո՞ւն հետ պիտի ամուսնանամ. կինս ինչ անուն պիտի կրէ ամուսնական թուղթին մէջ։ Մարիէ՞թ թէ Մարթ Մօրան։ Արդարութիւնը եթէ անօգուտ դառնայ, կեղծարար եղած կ՚ըլլամ. այն ատեն ծանրակշիռ հանգամանք մը կ՚առնէ գործը։ Ինչ լաւ կ՚ըլլար եթէ ձեռքիս մէջ ունենայի Բիէր Մօրանի կողմէ մահուան օրն իսկ գրած նամակը, որուն մէջ հանգուցեալը իր բարեկամէն կը խնդրէր աղջկան յանձնել քովը ի պահ դրուած թղթապանակը։ Այդ նամակին շնորհիւ պիտի կարենամ տիրանալ բովանդակ հարստութեան. այն ատեն կ՚արժէ՝ ամէն ինչ վտանգել, քանի որ ամբողջ հարստութիւնը ձեռք պիտի անցընեմ փոխանակ կէսի։ Բայց այդ նամակը Լիւսիէնի քով կը գտնուի, ենթադրելով որ պահած ըլլայ զայն։ Լիւսիէնը կը սիրեմ, բայց անոր ու Մարթի հետ հարստութիւնը բաժնել գործիս չի գար... Ո՛ւր ըլլալն ալ չեմ գիտեր։

Միլու կանգ առնելով ըսաւ.

— Եզրակացութիւններ հանե՛նք պաղարիւնութեամբ։ Մէկ կողմէ՝ դրամին կէսը իմս պիտի ըլլայ, և ատոր համար ո՛չ ոք պիտի նեղէ զիս, բայց միւս կէսն ալ լքուածին ձեռքը պիտի անցնի։ Միւս կողմէն՝ ձեռքէս խոյս տուած կէսը լաւ պիտի տեղաւորուի. Լիւսիէն բարեկամս կը վերաբերի, իսկ իմ կէսս այնքան լաւ տեղաւորուած չէ ու Մարիէթի կը պատկանի։ Միայն թէ Մարթի լաւ խաղ մը ընելու հաճոյքը պիտի ունենամ դէթ. բայց կրնայ ըլլալ որ օրին մէկը երեւան ելլէ այդ խաղը։ Միլիոնները միշտ աչքէ չեն վրիպիր, նախանձ կը գրգռեն ու ամէն տեսակ խարդաւանքներու և սրիկաներու ուշադրութիւնը կը գրաւեն։ Հարստացած Մարիէթ ի՛նչ անունով ալ ապրի, իր կամ Մարթի անունով, վտանգը միշտ մեծ է։

Միլու սկսաւ յառաջանալ նորէն։

(Շարունակելի)

Արտօնատէր ԳԱՐԵԳԻՆ ՓՕԹԱՃԵԱՆ